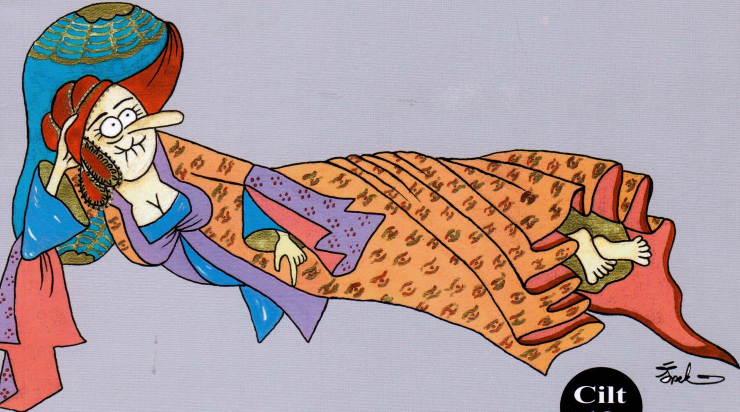
Harakiri

2022-01-35 TL.
110-115

BAYAN YANI

Bırak evi bok götürsün!..

Cilt 19

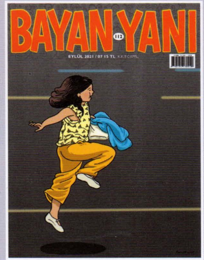
Mehmet Ali & Akşamsefası

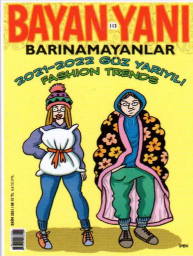
Harakiri

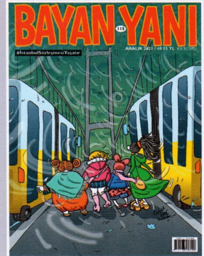

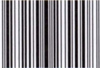

ISSN 2146-2798
9 772146 279008

BAYAN YANI

114

Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Burhan İşliyen, "sosyal medyadan teşhir" başlıklı bir video paylaştı, düğün fotoğraflarını hedef aldı, "Hem o günahı işlemiş hem de bunu teşhir etmek, yaymak suretiyle günahına şahitlik edenleri çoğaltıyor. Başka bir günaha aracılık ediyor" dedi.

KASIM 2021 / 09 15 TL K.K.T.C:17 TL.
ISSN 2146-1384

atilla atalay

SIDIKA

ANTİKA MERAKI

- Kız Sıdıka, on yedinci yüzyıl nezaman?

- Nasıyani? Lan, bi de bana tuhaf deniliyo şu evde... Sabahın köründe annesi insana aniden bööle acayip sorular sorar mı?

- Vıdırdama da soruma cevap ver... Yüzyıllardan ne şimdi, 21 olduk mu?

- 21 den 21 yıl aldık... Ay çatlıycam ama şimdi, kız niye soruyosun anne?

- Hiç... Bi antika işi var da... Şu Süreyyanımlar var ya asmalı evde... İşte onlarda on yedinci yüzyıldan kalma padişah tükürük hokkası varmış... Padişahın adını dedi de unuttum... On yedide kim vardı kız başta? Herneyse işte ismi... Taa o vakitten şimdiye bu Süreyyaanımlardaymış okka... Paraya sıkışmışlar, "200 dolara bırakırım" diyo... Taksit maksit alalım mı, çehizinde durur?..

- Aman eksik olsun... Erkek tarafı getirsin balgam hokkasını da... Ehe... Ben de niye annem bööle "onyedinci asır" filan diye konuşuyo diyodum... Ekonomik durumlar tabi. Artık millet evinden eşya satmaya başladı. Utancından "evde iki tane var, işe yaramıyo elden çıkarıp kendime röpdeşambır alıcam" yok efendim "antika kuntika dedemin dedesinden kaldı, benim kolleksiyon hevesim yok bari kolleksiyonerlere satayım" diye kıvırıyo. Yalnız benim anlamadığım şu, bize ne? Niye alıcı gibi davranıyoruz? Biz kolleksiyoner miyiz? Daha da önemlisi paramız mı var?

- Ne demek "bize ne" kız? Dolar altın felan delilerin elinde. Üç otuz, kefene endeksli dikiş param var. Durduğu yerde eriyo. Nasıl koruycam onu ben? Borsaya girip bitcoin eteryum takın tokın oynıycak halim yok heralde? Büyük bi şey de alınmıyo. Bizim sülale, bizden sonraki dört nesil ev araba felan alamaz zaten artık. Ama antika değeri olan balgam hokkası, efendime söyliyim Harem Dairesi Cariye Yemekhanesi Kapı Kolu gibi tarihi mânası olan değerlerden kesemize göresini alabilirsek, yatırım olarak yani... Ne gülüyon kız?

- Safiye Fan Token çıkarmayı hiç düşündün mü anne?

- Seni çıkarmışım ya lan kendi başıma bela diye, daha ne çıkartayım!

- Tamam tamam kızma. Ama kazıklanıcaksın diye korkuyo insan. Üstelik en tehlikelisi, bu iş abime de sıçramış. Geçen gece Winsdor Dükü'nün gümüş saplı püro kesme makasını İskenderunlu bi berber kalfasında gördüğünü idda etti... Müşteri bulabilirsek elden çıkarıp komisyonumuzu alıcakmışız...

- O da naapsın yavrucak. Biriktirdiği bedelli parasını korumaya çalışıyo. Ama makas işi yaş, sahtedir... Fakat okka sağlam yatırım... Esas bu Süreyyanımda daha ne destiler, sikkeler var da satmıyo... Kara günler için saklıyomuş, "yavrularımın garantisi" diyo...

- Höyük mü bulmuş ne bu karı?

- Valla bilemiycem höyüğünü geyiğini de havasından geçilmiyo kadının...

- Sen de at kız ne bilicekler... "Bizde tee Vilma Çakmaktaş'ın çukur çorba kâsesi var" de... Hihönk...

- O diil de, hakkat, babaannemden kalma fildişi var...

- Nasıyani büyük babaannem fil midi?

- Fil deme büyükbabaanneye!

- Tamam geri alıyorum... Bidaha büyükbabaanneye "fil" dersem hortumum taş kesilsin... Hihi...

- Ben ciddiyim ama... Fil dişinden yapılma enfiye kutusu var bende... Babannemgil anneme bıraktıydı... Kocası Yemen'den mi getirmiş ne...

- Ay ciddi misin? Hemen eve alarm taktıralım kız anne... Balkona bi ışıldak koyalım, ben geceleri geleni geçeni tarıyim... Gündüzleri de evi ziyarete açarız... İlahi ... Hihihi...

* * *

- Ciyyak... Koynumda yılan beslemişim...

- Hangimizden bahsediyosun anne, abim mi ben mi?

- Öbür yılan, Samim, abin... Samim fildişi enfiye kutumu çalmış... "Kaç para eder, Doblo alınır mı" diyip duruyodu... Kaç kız mâli şubenin telefonu... Mali şube olmaz, çoktan Doblo'yu almıştır O... Trafik şubesine ihbar etmek lazım... Yolda çevirsinler... Plakası... "Özel palaka alıcam" diyodu Samim'in sam'ı olucaktı... 34 SAM... Siyah, kara film camlı Doblo... Yakıcam, hapislerde çürütüceem...

- Kız anne, alma çocuğun günahını... Dün gece kutuyu mantonun astarına dikip, gardoroba sakladın ya... Yerini unutuyosun, bizi suçluyosun... Geçen gün de "baban çaldı" diye tutturdun, boş baca deliğinden çıktı... Yazık bize be anne. Bu sefer, herkesi temiz delirttiler vallahi.

- Sus kız! Dön arkanı, gözünü yum, kutumu saklıycam... Bakma sakın...

BAYAN YANI

2021-11-KASIM
Aylık yaygın süreli yerel yayındır.
BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazışleri Müdürü
Tuncay Akgün

Renklendirme Editörü
Fikret Özdemir
Grafik Düzenleme
Cebrail Okcu

Müessese Müdürü: Ali Yavuz
Abonelik: Aysun Öztürk
ADRES: Duatepe Sok. No:16
Yeldeğirmeni/Kadıköy
TEL: (0212) 292 94 50

FAX: (0212) 251 57 54
BASKI: LeMan Ofset
(0212) 858 00 93
DAĞITIM: Turkuaz Dağıtım
Paz. A.Ş. (0212) 249 91 13

Yine Yeni Yeniden Yağ Kuyrukları

Çevre katliamcıları sınır tanımıyor. Sürmene ilçesinde yaşayan çevresi ressam Gökçe Erhan'ın evi şüpheli şekilde yandı. Daha önce de Finike ilçesinde çevreci bir çift öldürülmüştü.

BAYAN YANI AKTÜEL

AKP ve MHP oylarıyla; Kamuda "Birden fazla maaşın engellenmesi" teklifine ret.

İşsizlik Dayanılmaz Boyutlarda

DOĞRU BİLİNEN YANLIŞLAR...

1969'daki efsane Woodstock Festivali'nde tanışan çift Ve günümüzde verdikleri poz olarak lanse edilen bu fotoğraflar aslında Çorumlu Gülümser-Nevzat Aksoy çiftine aittir. Ecevit zamanı yag kuyruğunda tanışan çift, (solda) günümüzde ucuz yağ kuyruğunda beklerken aynı pozu hoşluk olsun diye tekrar etmişlerdir. Kaynak: sül-mar marketler zinciri.

Mehmet Ali & Akşamsefası

GEÇİNEMİYORUZ!

Prof. Dr. Şengül Hablemitoğlu

Hablemitoğlu Ankara Enstitüsü
iletisim@hablemitoglu.net

"Feministler Pembe Giymez ve Diğer Yalanlar"*

"Kusursuz feminist yok. Bu cümlenin kendisi bile oksimoron. Feministler kusurlardan gelişir. Zayıflıkları dirence, kırılganlığı güce dönüştürürler. Bozuk sistemleri alır, çatlaklarını fırsata çevirmenin yolunu bulurlar..."

– Scarlett Curtis

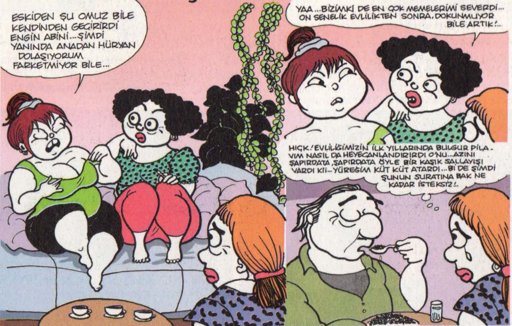
Bu yazıda size okuması keyifli, su gibi akan bir feminizm kitabından bahsetmeyi istedim. Kitap feminizm hakkında yeni şeyler söylemiyor. Pek çok anlatım kimi yerde birbirini tekrarlıyor bile. Ancak, kitap çarpıcı bir çeşitlilikle ve kapsayıcılıkla feminizmin kesişimselliğine vurgu yapıyor. Irkla ilgili konular, transeksüel deneyimler ve kadın sünneti gibi daha az konuşulan sorunlara değiniyor. Feminizmden ne anladığımıza dair bilgilendirici. Özellikle Emma Watson, Jameela Jamil, Kiernan Shipka, Keira Knightley, Helen Fielding, Gemma Arterton, Luna Lovegood, Hermione Granger gibi tanıdığınız isimlerle '*feminist*' sözcüğünün onlar için ne anlama geldiğini açıkladıkları yazılardan oluşan epik bir derleme. Yani, bu kitap temelde 50 farklı tanınmış ikonik kadının feminizmle ilgili farklı konulara bakışlarını bir araya getiren bir koleksiyon. Kitap feminizmin tanımını ve nereden ortaya çıktığını değil, farklı kadınların farklı feminizm deneyimlerini bizimle paylaşıyor. Tanıdığımız kadınlar kendi yaşamlarından örneklerle neden feminizme ihtiyacımız olduğunu, nasıl feminist olmaya karar verdiklerini ve kendi dillerinden bir feminizmi anlatıyorlar. Kitapta gazeteci, komedyen, yazar, yayın yönetmeni, oyuncu, şair gibi pek çok meslekten, Hollywood aktrislerinden genç aktivistlere kadar kadınların her birinin feminizmle olan kişisel ilişkilerinin komik, ilham veren ve şaşırtıcı bir hikayesi var. Kitabın ilk bakışta bir iddiası yokmuş gibi gelse de, okurken kadınlara feminizm hakkında gerçekte nasıl hissettiklerini açıklamaları için alan açmanın, günlük yaşamla bilimsel metinler arasındaki boşluğu kapatmayı amaçladığı da anlaşılıyor. Bir diğer amacı da; kanımca farklı kadınların farklı deneyimlerinin varlığını ortaya koyarak feminist hareketin gündem oluştururken bu farklılıkları dikkate alması gerektiğine işaret etmek.

Kitabın küratörü, Scarlett Curtis, feminizmin herkesi kapsadığı, kesişimsel ve herkes için sürdürülebilir bir eşitliğin anahtarı olduğu bilgisinin akılda kalmasını sağlayan bir yaratıcılıkla hikayelerin bize aktarılmasını sağlıyor. Kitabın okurken algılayacağınız bir mantığı da var; (i) aydınlanma -herkesin içinde uyandırılmayı bekleyen bir feminist vardır, (ii) öfke- dünya kadınlara karşı adaletsiz bir yerdir, (iii) neşe -yalnız değiliz ve bu adaletsizlikleri değiştirebiliriz, (iv) eylem- değişimi başlatmak için bir araya gelmeliyiz, bütün bunları gerçekleştirebilmek için (v) eğitim- en önemli ihtiyacımızdır, *"Kadınlar değişim ve toplumsal cinsiyet politikalarını farklı bir yere ulaştırmak için bir araya gelmelidirler"* diyerek de bir çağrıyı yinelemektedir.

"Kadınlara feminizm hakkında gerçekte nasıl hissettiklerini açıklamaları için alan açmanın, günlük yaşamla bilimsel metinler arasındaki boşluğu kapatmayı amaçladığı da anlaşılıyor."

Kitabın ön sözünde Curtis şöyle söylüyor; *"...15 yaşıma kadar feminist olduğumdan haberim yoktu. Şu feministlerin ne amaçla savaştığına anlam veremiyordum. Benim gözümdeki feminist imajı 15 yaşımdaki aklımın sahip olduğu her türden ayrıcalığa karşıydı. Feministler makyaj yapmazdı (ki benim en sevdiğim şeydi bu). Bacaklarını tıraş etmezlerdi (ki benim en sevdiğim egzersizdi). Feministler oğlanlardan hoşlanmazlardı (ki benim en sevdiğim insan türüydü onlar) ve en önemlisi, feministler kesinlikle pembe giymezdi. Pembe benim en sevdiğim renkti."* Feminizmle ilgili ön yargıları, anlamsız kalıpları ne de güzel açıklıyor. Ben altını çizerek notlar alarak okudum, siz de seveceksiniz...

*** Scarlett Curtis, (2020). *Feministler Pembe Giymez ve Diğer Yalanlar.* Çev: İpek Güneş Çıgay. Hep Kitap, İstanbul. 328 sayfa.**

Baldız

Feyhan Güver

Mehmet Ali & Akşamsefası

aksoyezgi@gmail.com

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

- Mistır dolar bey hazretleri beyefendi nasıllar bugün? Dengesizler mi dediniz? Gerginler de demek biraz. Tüh tüh. Desenize yandı gençliğimiz, geleceğimiz, bugünümüz, yarınımız efendim!

- Kur şoku ilaç raflarını da vurdu bu arada. İlaç depoları hızla boşalıyor, yeni ilaçların gelmeme ihtimali var. Yakında ilaç da bulamıycaz derken ben onu şaka mahiyetinde şeyetmiştim sevgili karma, bu temenni gibi şakayı iptal edebiliyor muyuz plz?

- Literatüre "Central Bank Of Erdogan" diye bir şey geçti. Arz ederim.

- Taksici problemine çözümü de dolar beyefendi buldu. Yani şöyle oluyor; zaten taksiye binemiyor olunca aramıyorsun da.
- Benzine gelen zammı, son defa zamsız benzin alalım diyerek benzinliklere akın ederek kutladı yurdum insanı. Vay be. Halkımız, mizah dergisi alamadıkça kendi mizahını da kendi yapıyor bittağbi.

- Bir vatandaş da Osmaniye'de arabasını satıp at almış. "Ne vergisi ne muayenesi var" demiş bir de. Atı fotosentezle çalışıyor sanıyorsa demek ki.

- Aileme soruyorum bazen tanık oldukları en önemli ya da tarihi anları, **Neil Armstrong**'un aya ayak basışını televizyondan izlemek, **Halley kuyruklu yıldızını** görmek (onu ben de gördümdü ehehe) falan diyorlar. Bize de doların on lirayı vurması düştü, iyi mi? Böyle tecellinin izzeti ikramını... Neyse. Bildiniz siz onu.

- Bu arada İBB **Mecidiyeköy**'e bitki falan ekmiş. Mecidiyeköy en son bitkiyi gerçekten köy olduğu zamanlarda görmüştür bence. Resmen devrim gibi hadise.

- İBB kasasından 2010 ile 2018 yıllarını kapsayan dokuz yıllık dönemde, beşli çete olarak bilinen Cengiz, Kalyon, Limak, Kolin ve Makyol İnşaat'a yaklaşık 17 milyar TL ödendiği açığa çıkmış. Birileri de şunu protesto etsin Türk bayrağıyla be kardeşim! Zira peşkeş çekilen sizin bizim paramız!

- **Bahçeli**, "Osman Kavala sınır dışı edilmeli" falan demiş. Allahınız varsa edersiniz olum! Salın adamı artık, salın gitsin, üstüne de kapıyı kitleyin fark etmez, yeter ki salın adamı...

- **Emin Çapa** demiş ki, "**Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanı adayı CEO'luk yapmış, iş dünyasında tanınan bir isim.**" Bir de "**İmamoğlu işlevsiz bir cumhurbaşkanlığı koltuğuna aday olmak ister mi bakalım**" geyiği dolaşıyor ortalıkta. Dünyanın en gerizekalı muhalefeti olarak tarihe geçicez yemin ediyorum. Türk bayrağıyla değil ama huniyle protestoyu hak ediyoruz bağzı bağzı.

- Meral Akşener, "**Ekrem İmamoğlu da Mansur Yavaş da Millet İttifakının belediye başkanları. Kılıçdaroğlu iki arkadaştan birini aday gösterdiği halde biz hayır demeyiz**" demiş. Siz tezkereye de hayır demediniz ama buna demeyişinizi doğrudan destekliyorum açıkçası.

- Elli kuruşun maliyetinin altmış altı kuruş olduğu yerde biz daha neyin mizahını yapıyoruz bilmiyorum ki...
- Dolar on lira, laiklik elden gitti gidiyor, her gün bir sürü kadın şiddet görüyor, öldürülüyor, ekonomi göçtü, halkın hunileri gönül rızasıyla takıp halaya durmasına ramak kaldı... Siz daha neyin kaprisini yapıyorsunuz kardeşim! Bir seçim daha kaybedecek lüksümüz mü var?

- Ressam ve aktivist **Gökçe Erhan**'ın evi yakıldı mı henüz belli değil. Ama içimiz yandı, orası belli. Bir ömrü bir davaya adayan gencecik insanların hayatları böyle böyle karartılıyor. Sırf haklı oldukları için. Sırf hak aramasınlar diye. Ama farkında bile değiller ki Gökçe'nin evinin yanması onun sesini daha çok duyurdu, mücadelesini daha ateşli hale getirdi, insanlarda daha çok empati yarattı. Bu da size dert olsun.

- **Muz yiyen Suriyeliler** sınır dışı edilecekmiş. Halay çeken köpek gibi absürt bi haberi bile sollayan şu habere gel hele... Beynim yandı yemin ederim.
- **Persona non grata** geyiği de iyiydi bu arada. Hükümet geri adım atıyor, sosyal medya iki saatliğine şenleniyor oldu. Hükümetimizin kendini gerçekleştirme biçimi, bol keseden sallayıp sonra da geri adım atmak üzerine kurulu zaten biliyorsunuz. Güldük eğlendik biz de işte. O değil de, asıl dış basın fena eğlendi.

- Taliban, Afgan voleybolcu **Mahjabin Hakimi**'yi katletti. Taliban'ın kadın kıyamı sürüyor, dünya izliyor. Her. Ay. Bunu. Yazıp. Durmaktan. Yıldım. Artık!

- Ekonomi göçtü, dolar fırladı, AKP'nin oyları eriyor, seçim bir türlü gelmek bilmiyor… Peki AKP'nin hamlesi ne? Savaş ve ölüm tezkeresini uzatmak. Bir kere daha **"viva la muerte"** (yaşasın ölüm/İspanyol iç savaşı sırasında Franco cephesinin sloganı) diyorlar yani. Onlar diyor da, oy verecekler de **helal be negzel öldürüyon** diye basıyor oyu ya, onu ben pek idrak edemiyorum işte.

- **Sedat Peker** demiş ki, "yakın tarihimiz saygıyla anılacağına fuhuşla ve uyuşturucuyla anılıyor". Ya abi… Sedat Peker konusuna pek girmedim henüz lakin bu cümle bu adamın ağzına yakışıyor mu gerçekten ya? Bu işte bi tuhaflık yok mu sizce allasen söyleyin!

- Köpek tehditinden halay çekerek uzaklaşmaya çalışırken köpeğin de halaya katıldığı bir video dolaşıyor internette. Sonunda köpeklere bile bulaştırdık absürtlüğümüzü be! Hayvanları rahat bırakın bari vicdansızlar!

- **İyi Parti**'nin tezkereye evet demesi? E normal…

- CHP hayır dedi… Güzel… Kılıçdaroğlu, **"Niye garibanın evladı şehit olsun? Komando marşı söyleyen TÜGVA'cıları gönder Suriye'ye"** diye çıkıştı. E ama Sayın Kılıçdaroğlu, onnar sadece müzisyen hassasiyetiynen birtakım marşlar şeyetmişlerdir.

- Muharrem İnce, **"Seçime kalır 3 ay, bakarız durumumuza, 50 artı 1 alamıyoruz. 'Biz de varız ittifaka' deriz"** demiş. E bakalım Erdoğan bu telkife ne diyecek…

- **Süleyman Soylu**, "Batı bizden ekonomik olarak güçlü, doğru. Ama ahlak olarak güçlü değiller" demiş. Burada "ahlak" elbette kadınların, gaylerin falan özgürce sevişmesini sembolize ediyor. Koca kriz gene döndü dolaştı el alemin memleketindeki insanların seks hayatına dayandı. Peh!

- **Osman Kavala**'nın artık davalara katılmanın anlamı kalmadı açıklaması… Önce bir insanın özgürlüğünü yitirmesine tanık olduk hep birlikte. Sonra adım adım, her gün umudunu yitirişine…

- Süleyman Soylu bir de **"LGBT'yi aile yapımızı bozmasın, çocuklarımızı ahlaksızlığa sevk etmesin diye engelledik. Biz Müslüman bir devletiz,"** demiş. Teknik olarak biz laik bi cumhuriyetiz ama olsun tabi.

- Fatih Erbakan, **"Paris İklim Anlaşması ile İstanbul Sözleşmesi'ni dayatan mihraklar aynı"** demiş. E vallaha doğru!

- Üniversite hastanelerin mali yapısı sürdürülemez bir durumdaymış. Ben değil Sayıştay söylüyor. Zaten ilaç milaç da kalmamış, doktorlar desen zombi gibi otuz altı saat falan nöbet tutuyorlar. Hastalanan eceliyle ölümü beklesin bence bu saatten sonra. Huzurlu bi ölümü herkes hak eder zira.

- **Diyanet İşleri Başkanlığı**, resmi internet sitesinde seccade, tesbih, sürahi gibi ürünlerin satışına başlamış. En ucuz ürünün bin iki yüz lira olduğu sitede üç bin dört yüz liraya da ürünler var. Bütçe mi yetmiyor acaba lan? Hayır o değil de Diyanet İşleri herkesi solladı, baya baya cumhurbaşkanlığının bütçesine rakip oldu artık. Şirk mi koşuyonuz olum siz, şşşş?

- Türkiye gri listede! Türkiye kara para aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele konusunda gri listeye alındı. Emeği geçen herkese tişikkirler!

- Bu arada Kılışdar'ın memurlara verdiği ayar da son yılların en iyi ayarlarındandı bence. İstemsizce **"hiç!.."** dedik. Demedik mi siz söyleyin, demedik mi?

- Bir kadınlar, bir işçiler, bir doktorlar ölüyor bu memlekette. Bir de çocuklar. Zırhlı araçlarla eziliyorlar. Otuz küsür saat nöbetlerden çıkıp duran kamyonun altına giriyor doktorlar. Güvenliksiz inşaatlardan düşerek ölüyorlar. Öğretmenler kuryelik yaparken ilkokul mezunu belediye çalışanları üçer beşer maaş alıyorlar. Umudunu yirmisinde yitirmiş kuryeler, hayattan bir beklentim yok diyerek intihar ediyorlar. Öğrenciler Boğaziçi'nde kayyum rektöre direndikleri için gözaltına alınırken birileri iddianamesiz hapis yatıyor… Boynuz kulağı geçermiş ya, Osmanlı'nın çöküş dönemini birkaç boynuz boyu geçtiğimiz düşüncesindeyim. Arz ederim.

- Bir grup taksici **İBB**'nin yeni taksi projesini protesto etmek için ellerine Türk bayrağı alıp kontak kapatmışlar. Zaten erken kalkıp eline Türk bayrağı alan muhalefeti protesto ediyor. Sanırsın bu muhalefet başka memleketin muhalefeti.

- Sonbahar da yaldır yaldır geldi. Kombileri yakmadan önce köprüden son çıkış… Bu kışı sağ salim atlatma önerisi olarak, yün içlik, bol bol çay ve battaniye öneriyorum. Bilimum çorbalar ve de sıcak su torbalarını da ekledim gitti. Velkam tu dı sörvayvır. Haydin! Bahara sayım yaparız artık kimler kalmış deyu.

- Kadın cinayetleri dur durak bilmiyor. **Şebnem Şirin**, Furkan Zıbıncı tarafından öldürüldü.

Zıbıncı Şirin'i son bir defa konuşmaya çağırdı ve öldürdü. Zıbıncı'nın cinsel istismar, gasp, trafik güvenliğini tehlikeye sokma gibi altı farklı suçtan kaydının olduğu da ortaya çıktı. Yattığın yer incitmesin Şebnem… Adalet yerini bulana kadar kadınlar davanın izini sürecekler.

Mehmet Ali & Akşamsefası

KURTARIN TARİHİ BUNLARDAN

Arkeologların saçını bir gecede beyazlatacak, Yunanistan'da çektiğim fotoğrafları dostlarımdan birine gösteriyorum. Kendisi arkeolog değil doktordur ama fotoğraflara bakarken hayretler içinde "Köylüleri Niçin Öldürmeliyiz" şiirini okumaya başlıyor..

Son iki yıldır, özellikle yaz aylarında, adanın tadı iyice kaçınca sık sık Yunanistan'a gidip geliyorum. Evros bölgesine gitmek İstanbul'a, İzmir'e gitmekten hem çok daha yakın hem huzur dolu. En çok ta Batı Trakya köylerini seviyorum. Yer gök pamuk, dağ taş "TAŞ". Köy meydanlarındaki dört beş masalık salaş kahvelerine kahve içmek için girersin (çayı sadece hastalar içer) kahve yerine gününü tsipuroyla başlarsın. Tsipuro üzümden damıtılarak yapılan sert bir içki. Yüksük kadar minnacık bardaklarda içiliyor. Bol, mis gibi zeytinyağlı mezelerine de bayılıyorum. Batı Trakya Türkler için de başka bir yere sahip, yüz binin üzerinde Müslüman yaşıyor.

Köyün birinde, Lira'da, kırk milyon yıllık fosillerin olduğunu okumuştum. Tesadüfen de yakın arkadaşımın eşi Atanaş o köyde doğup büyüdü ama fosil ormanından habersiz zira köyüne de yıllardır gitmemiş. Adamın yakasına kene gibi yapıştım. Baktı ki ne kadar silkelense yakasından düşmeyeceğim, hazır ikimizde Yunanistan'da iken, çaresiz köy yollarına, Aleksandrapulis'te yaşayan ablasını da alarak, düştük. Köyün girişinde, ormanın içinde kurulmuş tesislere, tabelaları takip ederek, vardık. Kocaman bir alanı kaplıyor fosil ormanı. İçinde müzesi, turistlerin kalabileceği müstakil evler ve ormanın içinde fosilleşmiş kocaman ağaç gövdeleri...İlginçtir ki yörede tohum, çok sayıda farklı ve nadir bulunan gövde ve yaprak fosillerinin yanı sıra yumuşakçalar, omurgalı, mercanlar ve balık fosilleri bulunuyor. Oysa ki dünya Lesvos'un fosil ormanını tanıyor ona akın ediyorlar dünyanın dört bir yerinden. Müzeye giriş adam başı dört evro. Yunanlar için cüzi bir para olmasına rağmen Atanaş'ın ablası çok sinirleniyor. " Taş" görmek için hem bu kadar yol katlettiğimize hem para vereceğimize bana ve müze sorumlusuna acayip kızıyor. Etrafta görecek taş mı yok ta buraya gelmişiz. Atanaş müze sorumlusuna yerli olduğunu fosilleri hiç duymadığını ve benim sayemde gittiğimizi söyleyince adam bir hediyeyi hak ettiğimi söylüyor ve bana nohut kadar minnacık bir fosil hediye ediyor. Kadının dırdırını duymamazlıktan gelerek doya doya ormanı gezdikten sonra köye giriyoruz ki ben felç, dilim tutuluyor gözlerim yuvalarından fırlıyor bir süre konuşamıyorum. Kadın haklı her yer "taş" dolu. Fosilleri toplayıp bahçesine şadırvan yapanı mı ararsın betonu basıp bahçe duvarı ören mi, koca gövdeleri birleştirip dükkanına giriş yapan mı, araba lastiklerinin arasına sıkıştırıp peyzaj düzenlemesi yapan mı...Koca köy bilinmeyen fosil park mübarek. Ben şaşkın şaşkın etrafa bakınıyorum, fotoğraflar çekiyorum. Köylüler ilgimi görünce likörün yanına çikolata sunar gibi " buyurun alın alın bir tane daha alın" diyorlar. Adamlar leblebi gibi fosil ikram ediyorlar dur diyen yok. Aklım başımdan gitti köy meydanında içtiğim iki karafaki tsipurada aklımı yerine oturtamadı. Söyle bana dostum köylüleri öldürürsek hangi şehirli mahallesini jeoparka çevirir. Neyse ben yazımı dergiye gönderip valizimi hazırlayayım doktor dostumu Lira köyünü şöyle bir gezdireyim hala fikir değiştirmediyse köylüleri kendisi öldürsün.

Katina Karanikola

ASMADAN

Bu arada Haziran ayında Eceabat'ta faaliyete geçen Asmadan Şarap Evini yazmadan edemeyeceğim. Harika bir yer. Tarihi müzesi görülmeye değer. Tesislerin girişinde zemin camdan yerin dibindeki kavayı, şarapların saklandığı ahşap fıçıları görebiliyorsunuz. İçinde restaurantı, satış yeri, kalınabilecek müstakil evleri var. Kendinizi Fransa'daymış gibi hissediyorsunuz. Yolunuz düşerse muhakkak gidin görün derim.

SEVCAN BEKDEMİR

YAZ: EZGİ AKSOY

AY IŞIĞINDA KADINLAR

ÇİZ: BETÜL YILMAZ

NEZİHE MUHİDDİN Feminist, Düşünür, Gazeteci, Yazar, Kadın Hakları Savunucusu

Son Osmanlı – erken Cumhuriyet dönemi kadın aydınları pek bilinmiyor, resmi tarih adlarını görmezden geliyor, mücadeleleri göz ardı ediliyor. Oysa her hareketin bir çıkış noktası, her özgürlüğün ilk talep edeni vardır.

Nezihe Muhiddin, Osmanlı Devleti'nde başladığı hak mücadelesini Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra da sürdürdü. Baskılar, engellemeler ve muammalarla dolu altmış dokuz yıllık hayatına feminist mücadelenin yanı sıra yirmi roman, üç yüz kadar öykü, senaryo, piyes ve operet sığdırmış, zor yolların ve zor seçimlerin kadınıydı. Dönemi için fazla feminist, fazla kadındı. Evde oturup hayırlı bir kısmet beklememiş; okumuş, yazmış, at binmiş, spor yapmış, siyasete bulaşmaya cüret etmiş bir kadındır Muhiddin.

Okul kitaplarında adı geçmeyen, verdiği mücadelenin dillendirilmediği, ancak Türkiye'de kadın hakları namına kazanılmış ne varsa kökeninde emeği olan Muhiddin, "bahşedilmiş haklar"ın değil, "kazanılmış haklar"ın mimarıydı.

Nezihe Muhiddin, Cumhuriyet döneminde kadınların seçme ve seçilme hakkı, çalışma hakkı gibi pek çok konuyu gündeme getiren ilk isimlerden. 1923'te henüz cumhuriyet bile ilan edilmemişken, Türkiye'de kurulan ilk siyasi parti olan "Kadınlar Halk Fıkrası"nı kurmak ister, engellemeler yüzünden sürdüremez, ancak 1924'te "Kadınlar Birliği"ni kurar.

Kadınlar Halk Fıkrası'nın kuruluş dilekçesine sekiz ay sonra ret yanıtı gelmesinin sebebi, "1909 tarihli seçim kanuna göre kadınların siyasi temsilinin mümkün olmadığı" idi. Bunun üstüne Kadınlar Halk Fırkası, "Türk Kadınlar Birliği" adıyla derneğe dönüştü.

Dönemin erkek egemen düşün hayatı bunu da kaldıramamış olsa gerek, 1927'de Kadınlar Birliği mühürlenir, Nezihe Muhiddin yolsuzluk ile suçlanır ve Kadınlar Birliği'nden ihracı gündeme gelir. Ancak kısa süre sonra bu iddialar asılsız çıkar.

Erkek egemen düşün hayatını Muhiddin hususunda rahatsız eden en önemli faktör, Muhiddin'in kadın hakları arayışını İslam üzerine değil, aydınlanmacı ve eşitlikçi bir temele oturtması olsa gerek. Her şeyden önce kadınların da birer birey olduklarını kabul ettirmenin mücadelesini vermiştir Muhiddin.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Devamı Arka Sayfada →

Muhiddin, hayatını o güne kadar sofradaki yeri öküzümüzden sonra gelen kadınların yaşadığı sorunların anlaşılması, toplumsal gündeme taşınması ve çözülmesi hususuna adar. Kadınların varoluş arzularını, talep ettikleri tüm sosyal ve siyasal hakları dillendirir. Bu da birilerini rahatsız eder kuşkusuz. Engellemelere fazla direnemez ve fikir dünyasından sessizce çekilir.

Fikir dünyasından çekilişi, bir küsüş de getirir. Muhiddin'in 1950 – 1958 yılları arasında ne yaptığı bilinmez. Hiçbir kaynakta bu yıllara dair herhangi bir bilgi yer almaz. Türkiye'nin en önemli kadın aydınlarından Nezihe Muhiddin, ömrünün son sekiz yılını küskün bir kalple nihayetlendirir.

Nezihe Muhiddin'in 1958'deki ölümü bile çözülemeyen bir muammadır. İki ihtimal vardır; Muhiddin ya bir akıl hastanesi olan Lape Hastanesi'nde ölmüş, ya da evinde kalp krizi geçirmiş ve Lape'ye sevk edilmiştir.

Neredeyse hiç yaşamamış gibi adı görmezden gelinen Nezihe Muhiddin, 1889'da İstanbul'da doğdu. Dönemin pratiğinin aksine evde iyi bir eğitim gördü. Farsça, Arapça, Almanca, Fransızca öğrendi. İlk gençlik yıllarından itibaren siyasetle ilgilendi, toplantılar düzenledi, en başından itibaren bir aydın olarak yetişti. Kızların eğitim hakkını destekleyen ilk makalesi yayınlandığında on sekiz yaşındaydı.

1909 yılında Kız İdadi Mektebi'nde fen dersi öğretmeni olarak çalışmaya başladı. Halide Edib'le, Muallim Nakiye Hanım ve Şükûfe Nihal ile bu şekilde tanıştı. İttihat ve Terakki Kız Sanayi Mektebi'nde müdürlük yaptı; jimnastik, lisan, piyano, biçki-dikiş dersleri verdi. Kurtuluş Savaşı zamanı okulunu dikimevine dönüştürdü, İlk Tedavi Hastanesi'nde öğrencileriyle birlikte hastabakıcılık yaptı.

Nezihe Muhiddin, iki kere evlendi. İkinci evliliği kalıcı oldu, ancak hayatı boyunca eşinin soyadını değil, kendi aile soyadı olan "Muhiddin"i kullandı.

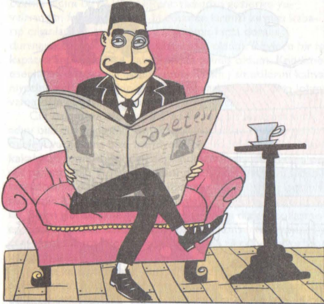

1927 seçimlerinde Kadınlar Birliği tarafından kamuoyuna adaylığı açıklanan dört isimden birisiydi. Alınan olumsuz tepkiler üzerine Birlik, aday göstermekten vazgeçtiklerini açıkladı, ancak seçme ve seçilme hakkı için kampanyanın sürdürülmesine karar verildi.

Bu adaylıklar sembolikti. Ancak en büyük tepki Cumhuriyet gazetesi başyazarı Yunus Nadi'den gelmişti. Nadi, söz konusu adaylıkları "Cins-i latif" ya da "Havva kızları" gibi tanımlamalarla tiye alıyordu. Bunun üstüne Yunus Nadi ile Nezihe Muhiddin arasında gazeteler üzerinden sert bir polemik başladı.

Yeni patlak veren Şeyh Said isyanını gündeme taşıyan Cumhuriyet, "Türkiye'nin hayatında çok mühim meseleler mevcut olduğu bir zamanda hanımlarımızın mebusluk propagandası veya reklamı ile meşgul olmalarını lakaydane seyredemezdik" diye yazacaktı.

Nezihe Muhiddin, Vakit gazetesinde çıkan bir yazısında kadın hakları konusundaki tavrını ise şöyle dile getiriyordu "Onları bize vermeseler bile biz onları alacağız."

Mehmet Ali & Akşamsefası

Devamı Arka Sayfada

Akabinde valilik cemiyet merkezinin aranması için emir çıkardı ve vilayetin suçlamasına cemiyetin içindeki muhaliflerin de katılmasıyla Nezihe Muhiddin için yolsuzluk iddiaları yeniden gündeme geldi. Nezihe Muhiddin, birlikten ihraç edildi.

NE YAPTINIZ BÖYLE DURUN!

SEN DUR DAHA, SENİ DE ALACAĞIZ!

AL BUNU AL AL, AL AL!

Muhiddin, valilik ve Türk Kadınlar Birliği tarafından birbiri ardına açılan yolsuzluk, sahtekarlık davalarından 1929 yılındaki af kanunu ile kurtulabildi. Kişisel itibarı zedelenmiş ve dava arkadaşlarına kırılmıştı. Geçimini öğretmenlik yaparak, roman yazarak kazandı.

NEYSEKİ AKLANDIN NEZİHECİM! ÇOK MUTLUYUM!

ÇOK YORGUNUM HEMŞİRE, ÇOK KIRGINIM ONU NAPICAZ?!

1934

1934'te Meclisin kadınlara nihayet seçme ve seçilme hakkını vermesinden sonra, 1935'teki ilk seçimde İstanbul'dan bağımsız aday oldu. Bu sembolik bir adaylıktı kuşkusuz. Küskün bir aktivistin siyaset arenasında son var olma hamlesiydi. Ama aslında Muhiddin, bu ülkede ne zaman bir kadın oy kullansa, siyaset hayatında var olmuş oluyor…

SAĞOL NEZİHE MUHİDDİN!

BİT.

BİR LOKMACIK YAZ-1

Berna Pak

Koca bir yaz geçti. Koca bir pandemi geçmiş gibi davranılan yaz da geçti gitti.

Ne çok şey değiştirdi değil mi pandemi?

Mesela lokmacı kalmadı, hani içine akışkan çikolata sıktıkları, üzerine şeker serptikleri, ısırdığın an hayattan tiksindiğin.

Bundan birkaç sene önce her köşe başındaki dükkanın lokmacıya dönüştüğü, her köşe başında karşımıza derin yağ kokusuyla çıkan o lokmacılar nasıl da sessizce yok oldular birden?

Evde otururken, sokağa çıkma yasağında, cafeler paket servise döndüğünde hiç kimsenin aklına "ya şu içine çikolata enjekte edilen yağda kızarmış hamur parçası üzerine de çikolata sosu ve sos üzerine de bonibon parçacıkları koysalar da şekerim bin beş yüze çıksa şahane olmaz mı? Çok canım çekti" diyen olmamış zaar.

Hepsi battı sanırım, sessizce hissettirmeden, tatlı tatlı, lokma lokma, parça parça...

Yokluğunu bile hissetmedik.

Lokma denilen şey hayrına dağıtılmaz mıydı? Babaanneler filan yapar kandilde zorla konu komşuya götürürdük üzerine tarçın serpilen minnak kızarmış topçukları.

Ben o zaman da şerbetsiz severdim onu. Hiç öngörüm yokmuş. Gün gelecek bunu bi de çikolata yanardağına döndürecekler, 3 tanesini 25'den okutacaklar deseler çocuk aklımda hadi yürü ya derdim.

Öfff zaten kendim dönmüşüm bir top lokmaya. Yusyuvarlak bir kadın oldum çıktım.

Evet çikolatalı lokma sevmem ama çikolataya bayılırım.

En büyük zevkim de bir kalıp çikolata kemirirken insta ablaların sabah rutinlerine bakmak.

Tayt kıça çekilmiş, onların bra dedikleri sporcu sütyen giyilmiş. Maydanoz, salatalık, roka, zencefil, spirulina tozu katılmış, (bu yeni moda iştah kapatıcı su yosunu. Bunlara özenip aldım da ilk içişte iğrenç tadından gözlerim yuvalarından fırlamış, bütün vücudumun kırmızı kırmızı kabarıp çılgınlar gibi kaşınmasıyla alışmamış kıçta donun durmayacağını bir kez daha test etmiş oldum. Böylece bir iştah kapatıcı antin kuntinin daha sonuna gelmiş oldum. Kendime esenlikler diledim. O iştahı kapatamadım.) smutilerini kahvaltı niyetine kafalarına dikip güneşi selamlarken onlar, ben lokma kıvamındaki göbeğime selam çakıyorum anca.

Cilt bakım rutinleri, soğuk suyla duş, bir avuç biz fanilerin adını bile duymadığımız Amerikalardan ordan burdan gelen vitaminleri yutup ama bize trendyollardan muadillerini linkleyerek kakalayan sonra da moda dergisinden fırlamış gibi giyinip organik pazara gidip, glisemik indeksi düşük mor patates, sabah kahvaltısının olmazsa olmazı kızarmış ekmek üstüne poşe yumurtanın kankası avokado, kurutmalık mango filan alıp dönüyorlar. Bizim gibi ilk eline gelen kıçına geçirdiği dizleri bollaşmış eşofmanla karpuz kavun yüklenip, kışlık konserve domates yapıcam diye onlarca kilo domatesi bellerine ağırlık etmiyorlar. Akıllı kadınlar...

Ve ne kadar mutlular. Sürekli sağlıklı beslenme, sağlıklı vücud pazarlıyorlar. Ama senin alerjin mi var, skolyozun mu var, önerdikleri hareketler sana uygun mu artık orasına da izleyici takipçi olarak sen karar vereceksin. Herhalde akıllı olup her söyleneni yapmayacaksın. Öncelikle bedenini tanıyacaksın. Onunla barışacaksın diye öğütler veriyor 45 kilo haliyle telefondaki kadın.

Spirulina'da yedim ben darbeyi ama artık akıllandım. Sadece eğlence amaçlı bakıyorum artık bu ablalara.

Zaten bütçeye feci zarar önerdikleri vitaminler ,adını sanını duymadığımız sebzeler, meyveler, glutensiz ürünler.

Boşver ya kıymalı patatese devam..

Yaz geçerken şunu farkettim ayrıca.

Hani en çok yasak çocuklara kondu ya. Okul yok, arkadaş yok. 2 saat sokağa çıkış izni filan.

Sanırım biz çocukları delirtmişiz bu süreçte.

Bizim naçizane küçük bir otelimiz var ege kıyılarında bir yerlerde.

Bu yaz çok çocuk yaptı bizim otel, öyle böyle değil. Okul bahçesi gibiydi ama bir kel Mahmut yoktu ön bahçede top oynamayı yasaklayan. Desibel yasağı da yoktu.

Anneler tamamen bırakmıştı çocuklarını ki çooook haklılar bir evin içinde aylar aylar geçti o çocukla başbaşa.

Babalar ise çaresiz boyun bükük. Hiçbir şey bilmiyorlar çocukları hakkında, nasıl oynanır, nasıl "kaliteli zaman" geçirilir . Tek söyleyebildikleri şey "anne şimdi geliyor çocuğum, ağlama" filan...

Anne tutuşturuyor çocuğu babanın eline, oyala şunu diyor.

Baba kıçına yandan iki çizgili eşofman altını çekmiş, üstünde atletimsi tişört sigara yakıyor ve telefonunu çocuğun önüne koyuyor.

Ve bir çay daha söyleyip otel sahiplerine buraların dönümü kaça,imar var mı buralarda, otel sizin mi kira mı geyiklerine giriyor.

Oysa ki Tarkan öyle mi ya? Nasıl giymiş tütüyü gördünüz mü? Sen istersen dünya starı ol, geçirirler tütüyü kıçına kaliteli vakit uğruna. Acaba, Tarkan'ın karısı da çocukla ilgilenmeyince Tarkan'a surat yapıyo mudur?

Bütün gün çocukla beynim yandı, yemek, ütü derken yogamı bile yapamadım boyun posun devrilesice filan diyo mudur?

Demiyodur ya, Tarkan o abi sonuçta gül döker yollarına iki dakikada düzeltir herhalde işleri.

Yaz sonu hayatımda ilk defa bir güneyde bir tatil köyüne gittim birkaç günlüğüne.

Otel iki bölümden oluşuyordu. Yetişkin tarafına çocuk kabul etmiyorlar ama istersen sen çocuk kabul eden kısma geçebiliyorsun.

Yetişkinlerin tarafı o kadar sessizdi ki anlatamam. Bir süre sonra aşırı huzurdan daralıp çocuklu kısma geçtik.

Otel Ruslarla doluydu, o kadar çok Rusla doluydu ki Türkçe konuşan birini duyunca irkiliyorduk.

Ama bu kadınlar nasıl doğurmuş bu çocukları anlayamadım. Hepsi inanılmaz güzel vücudlarla deli dalgaların karşısında dipçik gibi ayakta dururken ben onlarla aşık atacağım diye hele daha denize attığım ilk adımımda dalga beni altına alıverdi. Kalkmaya çalıştıkça bir daha vurdu, gözüm kulağım suyla doldu. Dalgaların gücüyle yerde kendi çukurumu da açmış iyice kendi mezarımı kazar haldeydim. Mayomun içi kumla doldu. Zaten intihar eden balina kıvamında sahile vururken kum iyice ağırlaştırmıştı beni. En az 4 büyük dalganın beni boğma teşebbüsünden sonra arkadaşlarım beni çekip aldılar. Fakat kardeşim Rusların bebeleri bile dalgalarla tatlı tatlı oynuyordu. Gerçi birkaç çocuğun dalgalar tarafından Mısır tarafına çekildiğini düşünüyorum. Akşam anneler sayım yapmıştır umarım.

Ayrıca arkadaşımın da suratına çarpıp lenslerini yutan deli dalga sana da ağır laflar hazırladım.

Yaz her şeye rağmen neşe demek, keyif demek. Her ne kadar ben kışçı olsam da sevimli doğalgaz zamlarından sonra sanırım artık yazcı kışçı kavgası sona erecek, tüm Türkiye olarak yazcı olacağız.

Herkese ılıman ve kolaylıkla geçen bir kış dilerim.

Sıcak çikolatanız bol olsun ...

Mehmet Ali & Akşamsefası

İpek Özsüslü

FETİYE NENE İLE SORU CEVAP

SELAM! HAKKIMDA ÇOK ŞEYİ MERAK ETTİĞİNİZİ HATTA MERAKTAN ÇATLADIĞINIZI BİLİYORUM. EVET SORULARI ALAYIM!

AYLİN SORMUŞ, FETİYE NENE LİLİBETH TAÇLARINI NEREDE SAKLIYOR?

HEPSİNİ TEK TEK POŞETE SARIP DERİN DONDURUCUYA SAKLIYORUZ HAYATIM, DEDEKTÖRLE GELMEDİKLERİ SÜRECE NO PROBLEM..

DAMLA SORMUŞ, LİLİBETH İLE ANLAŞABİLME SIRRIN NE?

DELİ DELİYİ GÖRÜNCE SOPASINI SAKLARMIŞ HAYATIM!

GENÇLİK İKSİRİN NEDİR? MERMER GİBİ Bİ CİLDE VE ÇOK FİT Bİ GÖRÜNTÜYE SAHİPSİN BEN DE SENİN GİBİ ŞARAP GİBİ OLMAK İSTİYORUM İKONUM SENSİN SIRRIN NEDİR DEMİŞ BELMA..AĞZINDAN Bİ MAŞALLAH ÇIKSIN!

DEFNE SABUNU KULLANIYORUM YAVRUM..ÇARŞI PAZAR HER YERE YÜRÜRÜM..HİÇ BİŞEYİ İÇİME ATMAM!

BEYAZ KALE SORMUŞ.. FETİYE NENE ARKADAŞIN ELİZABETH I NE ZAMAN TÜRKİYEYE ÇAĞIRACAKSIN?.. HEP SEN GİDİYORSUN.

BU YAZ BODRUM'A GELDİ, SEN KAÇIRMIŞSIN.. AMAN GELMESİN BEN GİDEYİM DAHA İYİ..

SERCAN SORMUŞ, FETİYE NENE HER GÖREN SANA AŞIK OLUYOR PEKİ SENİN İDEALİNDEKİ ERKEK NASIL?

ALTINA YAPMASIN, AKARI KOKARI OLMASIN,TÜYSÜZ OLSUN, ERKEĞİN ELİ DELİ OLMALI BONKÖR OLSUN!

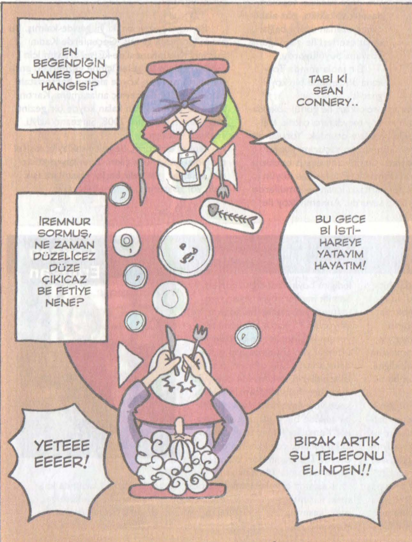
EMRAH SORMUŞ, TOKAT'A GELECEK MİSİN?

GELMİCEM, SEN LONDRAYA GEL EMRAH, Bİ ÇAYIMI İÇ!

Mehmet Ali & Akşamsefası

TOSKANA BÖLGESİNE VURULDUM

Yaşar Seyman
yasarseyman@gmail.com

Ankara, 23 Ekim 2021

İtalya'ya ikinci kez bir sendikal proje için gittim. Bu gezide dünya sendikal hareketini yakından tanıyan deneyimli bir sendikacı vardı. Roma'da buluştuğumuz iki sendikacı ile önce Toskana bölgesine, oradan da Floransa'ya kadar uzanan bir araba yolculuğu yaptık. Bu kez inanılmaz tatlı bir sonbahar bize eşlik ediyordu. Toskana bölgesi çok güzeldi... Tarih ve doğa öylesine iç içeydi ki gezeni bile sarmalıyordu.

İtalyan kadın sendikacı Orietta Raghetti arabayı kullanıyordu. Arabanın arkası Orietta'nın saçları gibi buket buket çiçeklerle doluydu. Deneyimli sendikacı, programı aktardı: Kadın sendikacı ile Toskana bölgesinde oturan annesine uğrayacaktık. O annesi ile birlikte babasının mezarını ziyaret edecek, çiçekler bırakacaktı. O gün "mezarlıklar günü" olduğu için herkes sevdiklerinin mezarını ziyaret edip çiçeklerle mezarları bir günlüğüne de olsa süslüyordu.

Böyle günlere sıcak bakıyorum. Tüketim tapınaklarının albenili reklamları ile alışveriş çılgınlığı pompalansa da bu günleri yararlı buluyorum.

Sarteano

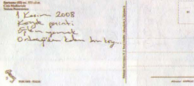
Orietta'nın annesinin evine gidince gördük ki çay ve pastalar yapılmış. Annesi bizi gülen bir yüzle karşıladı. Akdeniz ülkelerine özgü sıcaklık ve konukseverlikle ikramlarda bulundu. Hem çayımı yudumluyor hem bir İtalyan evini gözlemliyordum. Evin duvarlarını kadın sendikacının fotoğrafları süslüyordu. İkinci kattaki mütevazı ve şirin evde annesi yalnız yaşıyordu. Yarım saat sonra sendikacı kadın annesini alıp mezarlığa gidecekti.

Önce bizi kent merkezine bıraktılar. Yücel'le küçük Toskana kasabasını gezdik. Bu bölgede ekmeğin tuzsuz yapıldığını o gezi sırasında Yücel anlattı. "Tuzsuz ekmek mi, nasıl?" Sorumun yanıtını aldım: "Tarihte tuz yokluğunda bu bölgede tuz çok kıymetli olduğundan ekmek tuzsuz yapılıyormuş." Dinlerken, yokluğun yarattığı tadın artık ekmeğin tadı olduğunu öğrendim. İnsanlar buna alışmış, böylece tuzsuz ekmek geleneği süregelmiş...

Kasabadaki tarihi kiliseyi ve yanındaki müzeyi gezdik. Gezdiğimiz tarihi yapıyı anlatan bir kitap aldık. Sonra sendikacı dostlarla buluşup Floransa'ya doğru yola çıktık.

Roma'dan Floransa'ya arabayla gittik.

İnsanı görür görmez etkileyen Toskana bölgesine vuruldum. Ortaçağ izlerini yansıtan

katedralleri, Rönesans'ın ruhunu yirmi birinci yüzyılla buluşturan büyüleyici binaları, doğa harikası tepeleri, daracık sokakları, göz alabildiğine uzanan üzüm bağları, sanat eserleri ile gördüğüm Toskana büyülüyordu.

Bir mola anında Toskana bölgesinde bir köy gezdik.

Köyün daracık sokakları ile gönül sokaklarımı buluşturarak köy meydanına çıktık. Kilise'nin önündeki banklara oturduk. Yorulan ve serinliğe gereksinim duyan saçlarımı rüzgâr savurmaya başladı. Önümüzde uçsuz bucaksız yeşil bir alan uzanıyordu. Düşlerdeki köyün gezintisi beni adı haritada kalan ve şimdilerde yok olan köyüme savurdu. Annemin köy ile kenti karşılaştıran konuşmalarını anımsadım. Okuma yazma bilmeyen bir kadının dünya ile buluşmasına, ülkesini tanımamasına, kentle köy tanımındaki yoksunluklarına yandım.

Gezerken seyrine doyamadığım yemyeşil tepeler, daracık kır yolları aklımı aldı. Köyün çarşısında gezerken, girdiğimiz tek kuyumcudaki tek yüzüğü almada gösterdiğim kararsızlık aklımda takılı kaldı. Zevkle yemek yediğimiz restoranda biranın hafif esrikliğini, ev yemekleri yapan İtalyan kadınların çalıştırdığı ve sunduğu mantıya benzer yemeği unutamadım. O gezide günlük defterime not almama tembelliğim sonunda adı olmayan o köy haritada olmayan köyüme döndü.

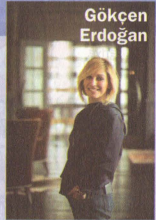
Ne köyü ne alamadığım yüzüğü ne tuzsuz ekmeği ne de Toskana bölgesinin yeşil dinginliğinin huzurunu unutabiliyorum. Ev yemekleri yapan restorandaki garson kızın cilveli sunumu ve Akdeniz kadınının özgün güzelliği gözümün önünden gitmiyor. Zaman zaman yorgun ruhumu dinlendirirken, Toskana'ya gitmesem de düşlerimdeki özlemin göçüyle özgürleşiyorum!

***

Bu köyü gezeli on iki yıl geride kalmış. Bu yazım kitaplara girmiş. Geçenlerde Kadın Eserleri Kütüphanesi'ne kişisel arşivim için göndereceğim belgeler içinde gezinirken ansızın unutamadığım köyde aldığım kartpostalı buldum. Nasıl bir sevinç anlatamam. Kartın arkasına Ortaçağ'dan kalan köyde bir gezinti yazmışım... 1 Kasım 2008, Sarteano köyü, Toskana – İtalya.

Anılar biriktirin, belgeler saklayın, kişisel tarihinize yolculuğa çıkın. Unutmayın ki sizden kalanlar gün gelir başka yaşamlara ışık olur, yol gösterir...

KASIMA NOT

Gökçen Erdoğan

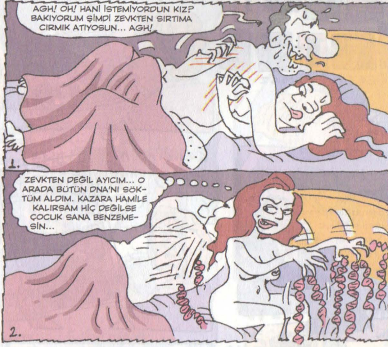
Kasım geldi. Kasımları çok sevmem. Özlemi iliklerime kadar hissettiğim bir zaman. Yeni bir şeyler başlayacak gibidir ama eskinin izleri kolay kolay silinmez. Ve bazen yeni şeylerin başladığı da yoktur üstelik. Kasımda özlerim diyordum. Masmavi gözlü, yakışıklı birini. Çok güzel giyinen ve de çok güzel düşünen. Bütün insani yanlarıyla akılcılığı kendine rehber etmiş ama mucizelere inanarak savaşmaktan da hiç vazgeçmemiş birini. Bu ülkede akılselim her kadının özlediğini ve sık sık andığını düşündüğüm birini. Onu hep özlerim. Kasımda bir başka özlerim. Kasımda aşk başkadır derler, değil mi?

Bu ülkeyi etimle, kemiğimle seviyorum. Çağdan etimle, kemiğimle nefret etmem mümkün evet, şair yanılmamış. Ama bu ülkeye sevdalıyım. Beğenmediğim yanlarını düzeltmeye kalacağım. Çünkü benim atam dedem ben bu ülkenin özgür ve güçlü kadınlarından biri olayım diye yatıyor toprağın altında. Aynı topraktan ben bitiyorum işte, boy atıyorum göğe doğru; arsızım. Gidenler nasıl suçlu değilse kalanlar da güçlü değil. Gücümden değil inadımdan kalıyorum. Benim olan benimdir, işte kalıyorum.

Kadın olmanın zor olduğu değil zorlaştırıldığı bu yerde, şanlı bir direnişin önünde yürümek, koşmak ve çalışmak için buradayım. Özlediğim beyin özlediğim gözleri, ben ilk harfleri öğrenirken hep üstümdeydi, ondan buradayım. Ve biliyorum ki, hatta bazılarını tanıyorum ki gidenler de o gözlerin tılsımını yanlarında taşıyıp götürdüler. Mavi gözlü o beyin, o zevkli iskarpinlerin, o kimsede olmayan duruşun; hala ve daima, bu ülkede ve evlatlarının dağıldığı her bir ülkede bir yansıması var. Herkes Kemal'ini kalbinde götürsün ki biliyorum, çoğu zaman öyle oluyor. Dünyanın dört bir yanında Kemaller Mustafalar...

Kasımda aşk, kasımda özlemek, kasımda gitmek, kasımda kalmak, kasımda seçmek, kasımda düşünmek, kasımda harekete geçmek, kasımda kim olduğunu, nerede durduğunu bilmek başkadır. Kasımlar hep özeldir. Ciğerim şişercesine özledim.

GÜNAY BAZIK

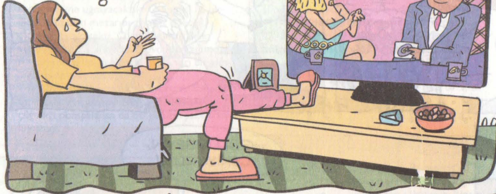

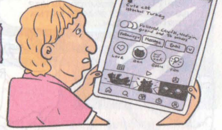

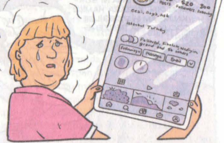

Mehmet Ali & Akşamsefası

Negatif Çıktım!

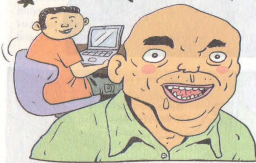
BETÜL YILMAZ

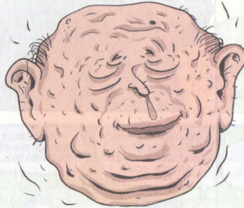

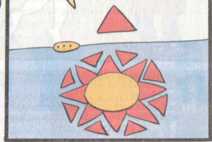

AZTROLOJİ

AKÇELİ İŞLER

ŞANSLI GÜNÜM

VAN GOGH'UN ODASI GİBİ AMA DEĞİL, ŞİŞLİDE 15 M² KOMPACT DAİRE!

Mehmet Ali & Akşamsefası

raziyeicoglu@gmail.com

EX'TEN TANELER

Evlenme yıldönümünü kutlarsın, gün gelir evlilik **EX** olur ve daha büyük coşkuyla boşanma yıldönümü kutlarsın..

Ağaca dayanma kurur, insana güvenme ölür, kocayı çok bir şey sanma **EX** olur.

Fikir ayrılıklarında **"eğer"**, özür dilemelerde **"ama"**, seni aldattığı duyulduğunda **"zaten"** ile başlayan cümleler kuruyorsa artık bayağı bir çoktan **EX** olmuştur bu ilişki.

Baktım ki, bütün korkularım gerçekleşiyor, gerçekleşmesini istediğim şeyden korkmaya başladım.

EX hayatına girer girmez otomatikman mağdur oluyorsun.

Sevgiliye, karıya, kocaya kızıp da, senaryo gereği bile olsa fırlatmayın şu yüzükleri denize, göle, ırmağa. **EX**'in aldatıldığım kadına evli görünmesin diye çıkarıp evde unuttuğu alyanslarla iki ay geçinmişliğim var.

Çeyrek asır kadar önce **EX**'in babası öldüğünde, Babacığım demişti ki; **"Elin oğlunun babasına bu kadar çok üzülüyorsan, kimbilir ben ölünce ne kadar çok üzüleceksin Acaba canım yavrum?"**. Şimdi hiç dinmeyen yürek yangınımla anlamını çok acı anladım bu tespitin.

Başıma gelen bütün **EX** olaylarda, takdir eden daha çok takdir ediyor, takdir etmeyen, karalayanlarda daha çok karalıyorlardı.

Bir zamanlar **EX** ile bizim şarkımız çalıyorken o toplu taşımada, o günden sonra, babamın tahlil için idrarını minibüs ile hastaneye yetiştirme şarkım olmuştu...

EX'in bana uyguladığı psikolojik şiddet, şiddetlerin en sık uygulanan biçimi imiş. Meğer her genellemede olduğu gibi bunda da toplu şiddet mağduruymuşum.

EX'te hiç hayal kırıklıkları yaşamadım. Çünkü, mesela kırılan hayallerim varsa kurulmuş hayallerim var demekti. Kurmadığım hayalin nesini kıracak tı ki Acaba?

"Bu tam benim tipim" diye gönül kafandan geçenler sana hiç gelmez, ama gelmiş geçmiş bütün sana gelen **EX** tipler aynıdır. Dolayısıyla **"Bana da hep bu tipler gelir, musallat olur"** dediklerin sana hayat denen sistemin belirlediği senin tipindir.

Herkesin mazide kalmış bir **EX** sevgilisi var ve nasıl ola ki eş zamanlarda boşanıyorlar ve kader tekrar birleştiriyor. Şöyle bir geriye bakıyorum da, ya bende hiç **EX** sevgili yok, yada eşlerinden değil benim kaderimden ayrılmışlar...

İstenilmedikleri yerlerde, **"Vebalıyım sanki, vebalı gibi kaçıyor benden"** tanımı hala çok yaygın. Hatta koronalıdan kaçışta bile kullanılıyor. Koronalı olmak **EX** vebanın şiddetinin ötesine geçememiş deyimsel olarak.

Yaza, kışa, bahara, **EX**'e veda ediyorsun bir dahaki sefere yenisi geliyor, ama babaya veda ediyorsun bir daha gelmiyor.

"Virüs öldürücülüğünden hiçbir şey kaybetmedi" diyor haberlerde. Öyle ki Virüs ve **EX**'ler başa baş gidiyor öldürücülükte her gündemde.

Kendi **EX**'im var, ama yine de durup dururken boşananları hiç anlayamıyorum ...

Karının, kocanın özü, üveyi olmaz, yenisi, **EX**'i olur...

EX ilişkide bir dezenfektan gibiymişim, **EX** çekti gitti ve bir daha da bulaşmadı.

10 rakamlı numarayı arama ekranında görünce tanırsın, ama ezbere söyleyemezsin ya. İşte öyle gibidir bir **EX**'i ilk görüşte tanımak...

"Koronavirüs sigara içeni sever" karşıt bir kamu spotunda sevgi lafı kullanılmalı bence. **EX**'ler tarafından ezeli ebedi hiç sevgi görmeyen canlılar, her ne olursa olsun sevilmeyi sever ...

Dünya yüzeyinde, başka kimse yokmuş gibi yanlış **EX**'lerle hayat kurarsın, ve ne yazık ki, o yanlış **EX**'ler doğru kişiye yanlış yaparlar.

PAPARAZZİYE

Raziye İçoğlu

PAPARAZZİYE Tuhaf Bir Kaçış Psikolojisi...

Şöyle bir uzanıp psikolojikman çocukluğuma, gençliğime dönüyorum ve bir daha da geleceğe gelesim gelmiyor.

İnsanlar çöpe attıkları şeylerden değil, ne şekilde attıklarından belli olur. Nasıl bir acımadan atmış yenebilecek şeyleri mesela. Elmanın içini kıvrakça oyamamasından belliydi annemin örgüde yaka oyuğu, kol evi, oyamayacağı, heykeltraş olamayacağı, hatta sünnetçi hiç olamayacağı. *__ RESİM 2 __*

"İlim Çin'de dahi olsa gidip alınız" buyurmuşlardır. Velâkin aşılarınızı yaptırıp, maske takıp, sosyal mesafenizi koruyarak gidip alınız.

"Cebe indirmek" deyimi benim çocukluğumda illegaldi, şimdilerde legal. Eskiden çaktırmadan bir şey araklamak, şimdi cep telefonuna program, melodi vs. indirmek.

Bundan az bir zaman öncesine kadar biz arkadaşlarımız **"başka dergiye geçti, iş kurdu"** falan filan derdik. Ne acıdır ki, şimdilerde ise **"başka dünyaya geçti"** diyoruz.

Canımdan can kaybedince kendi ölümlülüğümü unuttum ve babamın hayatı film şeridi gibi geçiyor gözlerimin önünden, dimağımın içinden ...

Bizler değil de **hayat** arsız, yüzsüzmüş meğer. Utanmadan devam ediyor işte.

Metroda, iki koltuğa yayılarak oturmaya, gündem bir slogan **"sosyal mesafeyi koruyoruz"** kılıfı uydurmuşlar.

"Kastamonu'dan sarımsak geldi, Yemeğine saçına, turşuna, sarımsak geldi. Her eve sarımsak geldi." hangi ilde olsam bu geçiyor. Her ile Kastamonu'dan sarımsak geliyor. Kastamonu'ya bile Kastamonu'dan geliyor bu minibüs.

Yüzyılların konusu **Issız** ada önemini yitirdi artık, **Virüssüz Ada** olmalı.

Soy ağacında altımda bir dal satır olmayışı, soyumun tükene-

Devamı 22. Sayfada →

Boş Koltuk

Feyhan Güver

Mehmet Ali & Akşamsefası

Baş tarafı 20. Sayfada

PAPARAZZİYE

ceği ile gurur duyuyorum daima, gelecek dünyayı görecek bir hücrem kalmayacağı için…

- Koronadan koruyabildiğim ebeveynlerimi **tuz**'dan koruyamadım. Aşırı tuz tehlikesinden kollayamadım. Korona bile şaşkın çok tuzluyu anlatamadığıma.

- Bir eğlence yarışma programında; **"Şifre yapacağınız bir tarih söyleyin. 100 kişiye sorduk. En popüler cevabı arıyoruz. "** Tek cevap vardı ve doğum tarihi çıktı. Anlaşılan şu ki, insanoğlu, bir tek doğduğunu yüzde yüz unutmuyor.

- İnsan çok üzüldüğü zaman, çok sevindiği zamandan daha fazla anı hatırlıyor. Hiç hatırlamadıklarını bile çok üzüldüğünde hatırlıyor…

- Babamın kaybından sonra olumlu terapi adına **"başka şeylerle ilgilen"** tesellisi veriyorlar ya, neyle ilgilenirsen ilgilen kafan aynı bakıyor ve okuduğum kitapta, izlediğim sinemada, gerçekten her şekilde ölünüyor, her şekilde ölüyor, her şekilde öldürülüyoruz..

- ***"Beni türk hekimlerine emanet ediniz"*** demiş K. Atatürk. Emanet edileceğimiz doktor, sağlıkçı, hemşire, personel bırakmadı ki geriye korona virüs illeti.

- Doğdum doğalı sosyal mesafeyi korurcasına sarılmalı, öpüşmeli bir kişilik olamadım. Herkeslerin kınadığı bu mesafeliliğim korona ile anlam kazandı, sonunda tüm dünya beni anladı.

- Hem sosyal olacaksın, hem mesafeli. Bunu anlamakta çok zorlandık sanırım.

- Ezelden beri bildiğimiz zararlının adı mikroptu, biz her şeyin mikrobunu öldürmeye çözümler arıyorduk. Ahhh hani nerede o bir zamanlar bizim derdimiz eski mikroplar, virüs ne Acaba?

- Yılgınlık hastalıktan çok daha hızlı bulaşıyor. Kötü, pis daha çabuk yayılıyor sanki. Virüse alıştığımız kadar hijyene, mesafeye, maskeye alışmadık ki..

- O kadar üzgünüm ki sanal alemde gülünecek bir şeylere gülen **"Hahaha"** emoji bile atamıyorum. Ve sanki sonrasında her acıya dayanabilirim artık.

MERHAMETLİ OLMAK, MÜKEMMEL OLMAKTAN ÇOK DAHA İYİDİR

Eda Pera Küçük

edaperakucuk@gmail.com

Küçük Prens'ten bi' alıntıyla başlamak istiyorum yazıma; 'Dünyalar kadar merhamete sahibim fakat ömrüm boyunca affetmeyeceğim insanlar var.' Affetmek rahatlatan bir erdemdir, aksi durumda egon tarafından her gün tacize uğrar durur. 'Affettim' kelimesi ağızdan çıkınca hemen affedilmiş olunur mu peki? Kalpten gelmiyorsa, benliğimizin acabaları varsa, ağız tek başına yetiyor mu?

* * *

Bana göre yetmiyor. Ama bir başkasına göre geçiştiriliyor belki ve o an yetebiliyor ya da daha gerçekçi olmak gerekirse bastırılıyor. Ağır geliyor akla geldikçe, geçmek istiyor bünye. Veyahut karakter oraya kadar yetiyor, kişilik limitli. Bir yerden sonra 'tamam tamam' yapılıyor. - Acaba?-

* * *

Artık hepimizin hayat sınavı merhametli olmak. 'O avcı ben avım' bilincinden de kurtulmak gerekiyor, dahası kurtulabilirsiniz. İnsanlara çabuk güveniyoruz. İnsanlar maske takıyor, maskenin altında başka yüzler var. İyiler birbirine daha sıkı sarılmalı, sarılmalı ki kötüler ve kötülükler belki liyakati benimserler. Sahi liyakat neydi: Liyakat; layık olma, yaraşma, yaraşırlık, uygunluk, yeterlilik. Son zamanlarda evrenin de bizden istediği şey tam da bu. Hakkaniyetli olmak. Zarar gören taraf dahi olsak kötülük beslememek, iyiliğin kalbinden dem vurmak. Başka türlüsü bana da sana da başkalarına da sonsuz bir kazanım sunmayacak. Siz adil olursanız, size de adil davranılacak. İşi akışına bıraktığımızda sonuç ne olursa olsun hayrımıza olacak. Tek koşul siz de 'adil' olun, 'aceleci' değil.

İnsanların pek çoğu en üst mahkemeyi unutuyor. Bu dünyada en üst mahkemenin bile daha üst mahkemesi var ve bizler o mahkemeyi ciddiye almıyoruz. Çünkü inanmıyoruz, yanlış dallara tutunuyoruz. Dünyevî olan ne varsa, intikam-kin-nefret vb duygulara kendimizi kaptırıyoruz. Daha acısı bunun farkında bile olmayıp kendimizi çok iyi ve merhametli varlıklar zannediyoruz. Oysaki gerçek hayat bizlere pek çok yerde sır veriyor; deniyor bizleri çok kere başka başka zamanlarda ve olaylarda.

* * *

Belki de diyorum, Tanrı kendine yakın olalım diye bizi sıkıştırıyordur. Ben şahsen 3 gündür aralıksız kendime ait tüm işleri yapıyorum. Çünkü ben yapmalıyım. Başkası nasılsa bir biçimde kazıklayacak. Ben yaparım ki maddi manevi kardayım.

Beynim, bedenim işliyor ve düşünüyorum.

Mutluluklarım başkalarının mutluluklarına mal olmamalı buna dikkat etmeliyim. Ama yeri geldiğinde bir şövalye gibi mücadele etmeliyim. Zira kimseden fayda yok.

* * *

Bütün her şeyi bir kenara koyun. Derin bir soluk alın, odaklanın. Bir konuda takılıyorsanız, odaklanmıyorsunuz demektir. Merhamet önce kendimize acımasız olmamamızla başlar, kendimizi sevmemizle akışını bulur ve başkalarının bize fazladan yüklemeye çalıştıkları misyonların önüne geçer. Bu da insanların bize karşı bilerek ya da bilmeyerek yapmış oldukları hataları minimalize kılır ve içimizde oluşan büyüklü küçüklü tüm sarsıntılardan en az sıyrıkları alarak yeni yollara geçmemiz halini doğurur. Hal bu olunca da bizim gördüğümüz şey illüzyon, onların gördüğü serap olur. Ee durumlar biraz ağır gelirse de ağlayıp rahatlarız. Hem onlar da gözyaşlarımızda boğulur. Ama yeri gelince gülümseyin unutmayın, dahası günü geldiğinde daha çok gülersiniz.

* * *

Hem sizi merhametsiz bir insan haline büründürmeye çalışan isimleri geçin. Duygusal hayatı da yapıyı da bir süre geri atın. Artık o isimleri kullanmayın ve uzak durun. İçinizden hırsla tutunuyorsunuz onlara ve gerçeği gözden kaçırıyorsunuz. Kendi üretiminize geçin, 'geri kalan her şey' ikinci hedef olmalı.

Tam odaklanmışken birden kurmaya başlıyorsunuz değil mi? Ve 'stoktaki' delilere Pandora'nın kutusuna gidiyorsunuz. Yapmayın. Merhameti hatırlayın.

Siz de yeteri kadar adil olmayarak kötücül şimşeklere maruz bırakıyorsunuz kendinizi!

"Merhamet edin size de edilecek." der bir Peygamber sözü.

Ama…

Sınavlarda olacak elbette.

Sınavlar zorsa daha önemli bir bölümde okuyorsunuz demektir, bu böyle.

Tıp ile kamu yönetimi aynı zorlukta mı, değil elbette.

Arada kalmışlık ikircikliği pervazında, pek çok zıt olgunun aynı anda bir kümede buluştuğu süreçlerden geçtiğinize göre hayatın ödülü de oldukça büyük olacak demektir. Her ne koşulda olunursa olunsun, başkası ya da başkaları için istediğiniz şey ve isteme şekliniz sizin size nasıl yaklaşılacağına dair yolu belirliyor aslında.

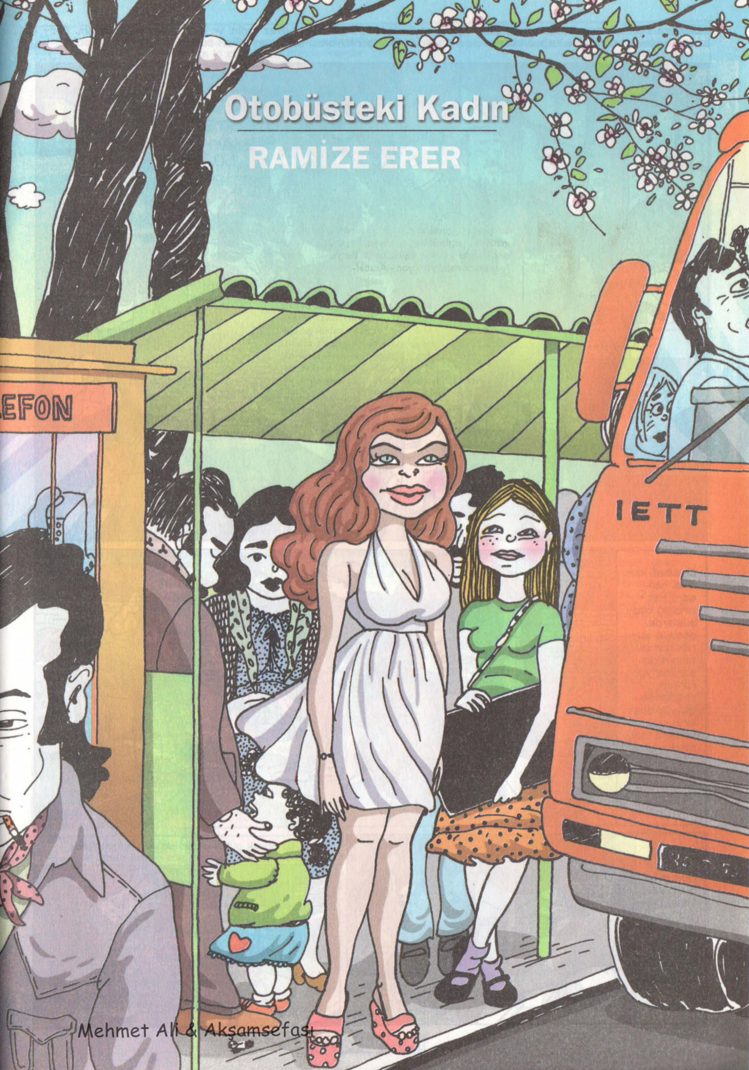
İnsan kendini yürekten sevdiğinde çözülmezmiş gibi görünen pek çok sorun da kolayca çözülüyor. Kendini sevmek, değer vermek, kendine saygı duymak açılmaz görünen gizli kapıların büyülü anahtarı…

* * *

Hiçbir yer kilitli değildir. Değildir inanın bana. Sadece insana öyle gelir; öyle inanmak isteriz. Rehberlerinize güvenin ve bilin ki onlar, öyle "kilit" yerlerdeler ki en zor şeylerin anahtarlarını ellerinde tutarlar. İnsan başına neyin geldiğini bilir ama "neyin gelmediğini" bilmez. İşte sır, o başa gelmeyen şeylerde gizli.

Yazımın başına dönüp hiçbir şeyin tek başına yetmeyeceğini hatırlatarak satırlarımı bitirecek olursam; demem o ki: Başkalarını affedilmeyi hak ettikleri için değil, barışı hak ettiğiniz için affedin. İşte o zaman merhamet kelimesinin içinizde yeniden doğuşunu izlersiniz hem de en el değmemiş haliyle tek gibi gözüken pek çok olgunun varlığıyla.

Otobüsteki Kadın
RAMİZE ERER
EFON
IETT
Mehmet Ali & Akşamsefası

Elbiselere olan merakımdan dikkatimi çeken güzel elbisesiyle birlikte, aşırı beyaz tenini ve kızıl saçlarını farkettim. Fazlasıyla çıplak görünmesine rağmen benim dışımda kimse onu görmüyordu sanki, en tuhafı buydu.

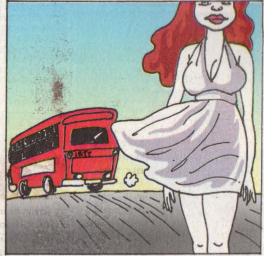

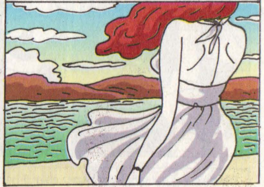

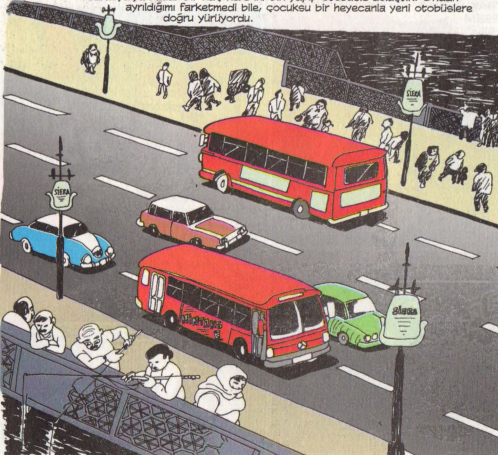

Mehmet Ali & Akşamsefası

Otobüsteki kadının yüzünü göremiyordum. Hastane bahçesinde yürüyen hastalar gibi ayaklarını sürterek yürümesinden, yüzündeki donuk gülümseyişin uçup

gittiğini hissettim. Belki de herşey yolundaydı, yanındaki rahibe kılıklı tuhaf kadın bu duyguyu vermişti bana hatırlamıyorum..

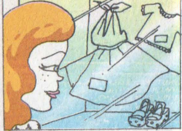
Her belediye otobüsüne binişimde onu görmeyi umdum. Kimdi, ona n'oldu öğrenemedim. Bir süre sonra sevgilimle evlendik. Emirgan'dan Cihangir'e taşındık. Artık belediye otobüsüne binmiyordum. Onu tamamen unutmuştum.

Bir gün kuaförden çıkmış, İstiklal'den eve doğru yürüyordum. Kuaför Metin, kaşlarımın beni sertleştirdiğini düşünüp inceltmiş, doğum gününe gideceğimi öğrenince saçlarımı bigudilerle sarmış, dalgalandırmıştı. Her zaman olduğu gibi bana sormadan yapmıştı tüm bunları.

İşte o beyaz elbiseyi bir mağazanın vitrininde o gün gördüm.

Altında da istediğim gibi, o zamanın modası mantar topuklu ayakkabılar duruyordu. Hemen aldım.

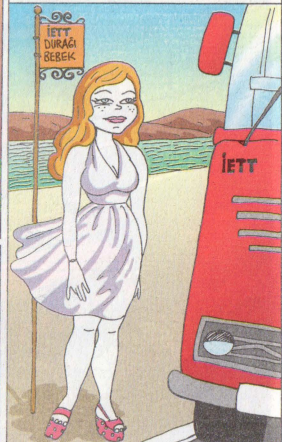
Elbiseler, güzel elbiseler mutlu ederdi beni. O günde koşarak eve gelmiş, çocuksu bir sevinçle hemen giymiştim yeni elbisemi.

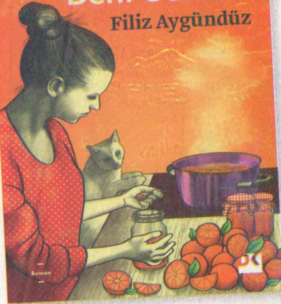

Sonra da eklemişti alaycı bir sesle, "otobüse o elbiseyle binmeyeceksin di mi?.. Oysa ben ne çok severdim uçuşan elbiseler giymeyi. Çok üzgündüm, arkadaşıma çiçek almayı unutmuştum.

Kültür sanat gazeteciliğinin en önemli isimlerinden Filiz Aygündüz'ün üçüncü romanı geçtiğimiz aylarda çıktı. Yazar, son romanında aldığı psikoloji eğitiminin rehberliğinden de faydalanarak, çağımızın kadın – erkek ilişkilerine çocukluk merceğinden bakmış. Bir erkeğin vaktiyle annesiyle kurduğu ilişkinin kadınlarla olan ilişkilerini nasıl etkilediğine ve buna hayatındaki kadının verdiği reaksiyonlara odaklanıyor roman. Keyifle okunuyor, anlamadan düşündürüyor. Filiz Aygündüz'le son romanının üzerinden çağımızın ilişkilerini, narsist erkekleri ve güçlü kadınları konuştuk...

Ezgi Aksoy
aksoyezgi@gmail.com

"Sizin Yükünüzü Kimse Taşımaz. Sizin Yükünüzü En İyi Siz Taşır, Yük Olmaktan Sadece Siz Kurtarırsınız."

Yazar, köşe yazarı ve Milliyet Sanat'ın genel yayın yönetmeni Filiz Aygündüz ile üçüncü romanı *Annem Beni Görsün*'ü konuştuk:

Günümüzde ilişkiler masal gibi başlayıp son derece dramatik sonlarla nihayetleniyor. Psikolojik sürprizler neredeyse her ilişkide bölüm sonu canavarı gibi kendini gösteriyor. Siz de buna dair yazmışsınız. Modern insan, modern kadın, bu atmosferde ilişkilerde nasıl "görünür" olacak?

İlişkilerde bize dayatılan fiziksel olarak "görülmek". Sürekli makyajlı, şık şıkırdım, cetvel gibi düzgünlük içinde var olmaya çalışır ve sadece öyle görünür olmayı denerseniz bu hem çok yorucu olur hem de bir süre sonra alışkanlık hanesine eklenir ilişkinin. O vasıflarınızla görülmeniz anlamını kaybeder bir süre sonra. Ben kadının ilişkilerde iç dünyası ve zihinsel yetilerle görünür olmasından yanayım. Çünkü bunun içinde yaratıcılık başta olmak üzere daha zengin bir malzeme var.

Anne – çocuk ilişkisi, yetişkin bireylerin tüm hayatını derinden etkiliyor. Ancak çocukluğunda yara almış pek çok kişi bu yaraları daha ilk buluşmada gözler önüne sermiyor. Alp de öyle yapmıyor örneğin. Bazıları kendi bile haberdar değil zaten. Bu durumda güven nerede duruyor sizce?

İlişkinin başlangıcında her iki tarafın da kendilerini beğendirme arzusu vardır. Bu bağlamda kimi eksiklikler gizlenir, sevimli personalar kullanılır. Ama bunun sürdürülebilirliği yok. İlişki yol aldıkça gerçek olmayanın üstü pul pul dökülür ve gerçek ortaya çıkar. Bu süreçte partnerinizin yaralarıyla da karşı karşıya gelirsiniz. İyi bir ilişki iyileştirir. Ki onun içinde de güven vardır zaten. Ama karşınızdaki sorunun, yarasının farkında değilse bunların neden olduğu bir hoyratlıkla davranmaya devam eder. Onu değiştirebilme gücünüz yok, ama en azından bir farkındalık yaratabiliriz. Sonrası kendisine kalmış. Eğer isterse kendi kendine yahut profesyonel yardımla hoyratlığını tedavi edebilir. Ama sadece o isterse.

Yüksek lisansını psikoloji üstüne yapmış bir yazar olduğunuzdan sormak isterim, travmalar ve çocukluk gerçekten de bu kadar önemli mi insan ilişkilerinde, aşkta, dostlukta?

Çok önemli hem de. Annemizle kurduğumuz ilişki yetişkinlikteki ilişkilerimizin kaderini belirliyor. Psikiyatr John Bowlby'nin bağlanma teorisine göre çocuklukta annemizle tüm temel ihtiyaçlarımızın karşılandığı güvenli bir ilişki kurabiliyorsak ilerideki ilişkilerimiz de güven temalı oluyor. Annemizle kaygılı bir ilişkimiz olduysa, kimi ihtiyaçlarımızı karşılayıp kimilerini karşılamadıysa bir var bir yoktuysa, yetişkinlikte de bu tür kaygılı ilişkilerin içinde buluyoruz kendimizi. Annemiz çocuklukta hiç yoksa, bizi terk ettiyse ya da tümüyle ilgisizse, bu ilişkisizliği yetişkinlikte de devam ettiriyor ilişki kurmaktan kaçınıyoruz. Adına da 'commitment (bağlanmak/ilişki) istemiyorum" diyoruz.

Romanda üstünde sıkça durulan bu "görülme" ihtiyacı, kabul görmeyle de mi ilgili? Modern insana has bir ihtiyaç mı bu sadece?

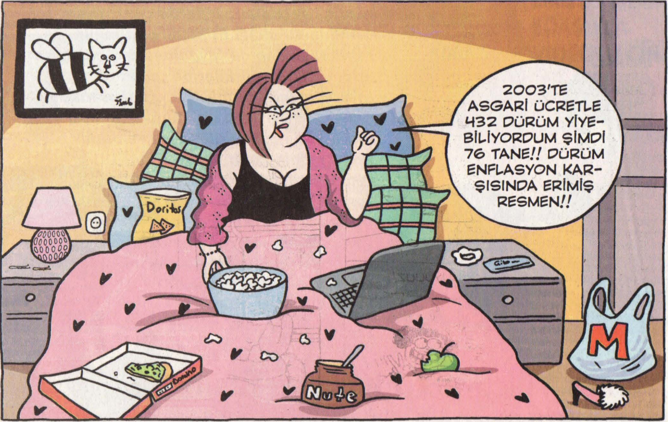
Görülme isteği, sağlıklı insanlara özgü bir ihtiyaç. Ben yazdıklarımın görülmesini isterim, bir başka kadın yaptığı yemeklerin lezzetinin görülmesini. Buradan besleniyoruz. Çünkü tam da dediğiniz gibi görülme ihtiyacının altında kabul görme isteği var ve bu çok önemli. Kabul görmek, onaylanmak. Ama aslolan kendi kendimizi kabul etmek, onaylamak, başkasının teyidine ihtiyaç duymadan görülmenin tadını çıkarabilmek.

Çağımızda şehirli insan hep bir iyileştirici arıyor gibi geliyor bana bazen. Aşkta bir kurtarıcı, hayatta bir iyileştirici, büyük beklentilerle başlanan ilişkiler, "kusursuz" adledilen partnerler ve elbette hüsran kaçınılmaz oluyor. Aşk, beklentileri yenebilir mi?

Çoğumuz hayatın içinde sorunlarla başa çıkmak, hayatta kalabilmek, mutlu olabilmek için bir ötekinin varlığına ihtiyaç duyuyoruz. Biriyle ihtiyaç üzerinden ilişki kurduğunuzda o bunu fark ediyor, zayıflığınız, kendi ayaklarınızın üstünde duramayışınız onu rahatsız ediyor. Sizin yükünüzü kimse taşımaz. Sizin yükünüzü en iyi siz taşır, yük olmaktan sadece siz kurtarırsınız. Aksi takdirde altını çizdiğiniz gibi hüsran kaçınılmaz. Kendi varoluşumuzu sorgulamalı, ona iyi bir temel oluşturmalı ve hakkını vermeliyiz. Öte yandan asgari ama hayati

Mehmet Ali & Akşamsefası

PELİN "OBUR DÜNYALI" İPEK ÖZSÜSLÜ

beklentilerimiz, karşımızdakine güven duymak, samimiyetine inanmak bunlar önemli. Aşk bu beklentileri yenemez, yenmemeli de. Ama diğerlerini alaşağı etme gücünü de yadsıyamam.

Ölüm korkusunun da üstünde durmuşsunuz. Ölüm korkusu olmadan ne aşk ne de hayat layıkıyla yaşanamaz gibi. Peki bunun ölçüsü nedir?

Kitabın kilit cümlelerinden biri "Ne kadar 'çok' yaşarsan, o kadar 'az' korkarsın ölümden". Bir ziyafet sofrası gibi düşünürsek hayatı, o sofranın tadını sonuna kadar çıkardığımızda, her yemeğin tadına varıp kokusunu aldığımızda, dokunduğumuzda, güzel bir muhabbetle şenlendirdiğimizde doyarak ve gözümüz arkada kalmadan tok bir şekilde kalkarız sofradan. Sofradan kalkmak da ölüm anı. Yani ölçü hayatın, aşkın hakkını çokça verebilmek. Bir gün o sofradan kalkmanız gerektiğini kabul ederseniz bunu yapma şansınız büyük.

Güçlü kadınlar ve narsist erkekler arasında bir çekim mi var son zamanlarda? Bu ilişki türü veba gibi yayılıyor gibi geliyor bana bazen. Neler söylersiniz?

Güçlü kadın kendi gibi güçlü biriyle olmak istediğinden, güçsüz de kendisine güç katsın arzusu duyduğundan ki bu çok yanlış, taşıma güçle kişilik örgütlenmesi olmaz, kendine güvenli erkekleri tercih ediyor. Ama kendine güvenmek ve narsist olmak farklı şeyler. Ne yazık ki kendine güven sandığımız şeyi çoğunlukla narsisizm ile karıştırıyoruz. Kendine güvenen insan bu güven doğrultusunda davranır, çevresine de güven verir. Güven temelli sevgi ilişkileri kurar. Ama narsist sevmeyi bilmez. Karşısındakinin duygusunu anlama yeteneği yoktur. Sadece sevilmek, vermeden almak ister. Ve evet günümüzde narsisizm giderek artıyor. Kendine güvenli insanlar sanıp onların çekimine kapılıyoruz. İki kavramı birbirine karıştırmamak gerekiyor. Dikkatle baktığınızda aradaki farkı görürsünüz zaten. Eğer kendinizi kandırmıyorsanız.

Son olarak güncel bir soru sormak isterim. Bir yanda özgürce ilişkilerini, cinselliğini yaşayan, yara alsa bile dimdik durabilen şehirli kadınlar var. Diğer yanda ise şehirde yaşasa bile geleneğe, göreneğe hapsolmuş, hapsedilmiş kendi hayatını değil erkeklerin çizdiği kaderi yaşayan kadınlar ve arada da derin bir uçurum var. Nasıl kapanacak bu uçurum?

Kadın kendi varoluşunu öncelerse kapanır. Hepimize dayatılan birtakım normlar var ki kişiliğimizi de belirliyor, ilişkilerde nasıl bir özne olacağımızı da. O normlar doğrultusunda önceliği erkeklere veriyoruz. Ama bir noktada uyanmak kendi kişiliğimize, gerçeğimize sahip çıkmak gerek. Ben kimim, ne istiyorum, nasıl bir hayat öngörüyorum, neleri yapmaktan hoşlanıyor, neleri yapmaktan mutsuz oluyorum, bir erkek olmadan da hayatımı sürdüremez miyim, eşit ilişki yaşayamaz mıyım, özgürlüğümü kazanmak için neler yapabilirim gibi sorular sormak kıymetli. Cevaplar o uçurumu kapatmanın temel taşları.

Mehmet Ali & Akşamsefası

KUTU KRALİÇESİ SIDIKA

Ayşegül Damla Arslan

Ayşegül Vs. Damla

-Üf bakmıcam ya bana ne, ne paylaştıysa paylaştı umrum değil.

+Emin misin?

-Tamam bi bakim (1 dakikadan az bir zaman içinde görüldü)

Dedem pasta ustasıydı. Söylenildiğine göre iyi bir ustaymış, evdekilerin yalancısıyım. Çocukluğumdan bu yana mutfağa girip bir şeyler yapmaya bayılırım. Dedemden çok şey öğrendim, kendi eliyle yaptığı pasta çörek börekten çok az tadabildim. Öğretir fakat konunun içine dalmazdı. Yani dirseğime kadar hamura batmam dedemi çok alakadar etmezdi. Anlatır geçerdi dersini. Ayrıca bizde pastacılık/aşçılık genetik. Herkes marifetli. Sağlıklı hayata geçmeden önce bulduğum her tarifi denerdim. Sağlıklı hayata geçtikten sonra da denedim ama yemedim tabi. Ben yer miyim? Yemem. Aslında yiyorum kazıkları... Ahahah ajitasyona gerek yok. Herkes kadar her şey. Ya da tam tersi.

Bu pastacılık/aşçılık genleri vücudumda ve ruhumda çok baskın lakin hala o keke sokulan kürdanın ne anlama geldiğini bilmiyorum. Üzerinde kalıntı olunca mı pişiyordu yoksa kalıntı olmayınca mı? Genlerimin bana vermiş olduğu yetkiye dayanarak kör piyanist misali içgüdüsel davranarak kekin fırınla olan ilişiğini kesiyorum. Bu konuda o kadar iyiyim ki "neden insanlarda da denemeyeyim" dedim.

Denedim, sonuç muazzam. Kimseye bir şey batırmıyorum, umursamıyorum. İnsansız hava aracı gibi kürdansız iletişim. Artık birçok şey umurumda değil. Yani umurumda ama değil. Umursamadıklarım transit geçişe maruz kalıyorlar, umursadıklarım ise... Ne yapayım oturup şarkı mı besteleyeyim illa onlara seslenebilmek için?

Besteleyemem. Müziğe olan yeteneğim çok kısıtlı, bana kadar. Yeteneğim kısıtlıyken ilginç bir şekilde yan flütüm var ve ismi de Sıdıka (Atilla Abi hürmetler) Sıdıka çünkü, çok şeye yarayacakken hiçbir şeye yaramıyor, kutusundan çıkarmıyorum çalamadığım için. Mozart mıyım ben flütüm sihirli olsun? Mozart değilsem de bir miktar Gece Kraliçe'siyim, onu biliyorum.

Bir ara "yan flütüm olursa gerçekten çok mutlu olurum" deyip yan flüte kafayı takmıştım. Mutlu olacağıma o kadar inanmıştım ki hemen edindim. Hiç çalabildim mi? Hayır. Mutlu oldum mu? Evet. Olaylar Sıdıka'nın ve benim tahminim doğrultusunda gerçekleşmedi. O öyle beklesin nasibini bekleyen birey gibi. 10 yıldır bekliyor. Kimler kimleri bekledi, o da beklesin. Müziğe olan yeteneğimi yan flütten sıyırıp "kuru ekmek toplayan Hansel ve Gretel misali şarkı toplayıp, liste yapıyorum" a çevireyim. Evet, antika eşya toplar gibi şarkı topluyorum. Şarkılar düzensiz bir düzen içinde geliyorlar. Yok zembille inmiyorlar, zeplinle iniyorlar. Teknoloji çağında zembil mi kaldı?

Aslında, "umurum değil" dediğim çoğu şeyin umurumda olduğunu Mehmet Güreli'nin "Umrumda" şarkısını dinlerken fark etmiştim te ne zaman. "İçinde büyü geçiyor, çok güzel şarkı yhaa" derken aslında bilinçaltımın üstüne getirmiş de bilememişim. Kayıtsız kalabilecek bir yapıda olduğum halde her şeyi kayıt altına alıp ama aldığımı unutup, olmadık zamanlarda hatırlama gibi inanılmaz bir yeteneğim var. Hayır, gerektiği zaman hatırlasam en azından düzenli ve mantıklı bir yol haritam olduğuna inanacağım. Ama yok. Harita yok, define var. Defineyi bulan kazanır. Bugüne kadar o amansız ve sonu olmayan yoldan dönen olmadı. Ya pes edip geri döndüler ya da kaybolup gittiler. Ben de kuleye kapatılan çömez prenses değilim ki bir prensin yardımına ihtiyacım olsun. Kule güzel, kuleden çıkmak için kendi kendime yollar buldum. Prensler hobi olarak gelsinler tabi, bak ona lafım yok.

Ben kralı bekliyorum. Ama kraliçeliğimi de çoktan ilan ettim.

Çok beklerim. Belki de beklemem. Bunu sonra düşüneceğim.

RETORİK DEĞİLDİR

Yeni kral ne getirir ne götürür, gelir mi gelmez mi bilmiyorum. Beklemeden beklerken size hayatın bir kuralından saçma sapan örnekler vererek bahsedeyim. Öyle bahsedeyim ki belki bu şekilde aklınızda kalırsa aynı hatayı bir daha yapmazsınız. Yaparsanız da canınız sağolsun beeee, sizden kıymetli mi?

Tırnak yememek için sürülen acı ciladan daha acı bir gerçek. Bu lafa sakın kanmayın.

Tesla bile elektrikle gidiyor, siz niye gazı alıp başı dumanlı dağlara dalıyorsunuz? Böyle gaz verenlere de hastayım. Sizden değerli değil ama üzülen siz oluyorsunuz. Üzüldüğünüz zaman gelip sizi avutacaklar mı? Sanmam. Saçma sapan akıl vermek, yol göstermek gazetenin yanında bedava cips dağıtmanın başka bir versiyonu. Haber okurken cips yemek, absürd birtakım organizmaların vücudunuza girmesi demek. Hem beyin olarak hem mide olarak sıkıntılı bir süreç.

Kendi kafanızın dikine giderken bile mantığınız hep yanınızda olsun cep telefonunuz gibi.

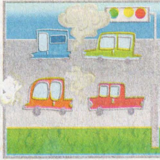
Sadede geleyim artık. Kusura bakmayın anca gelebildim, taksi bulamadım da. Ne diyorduk; her yeni kişi, yeni olduğu için cazip gelir, ondan iyisi yoktur. "Geçmiştekiler soytarı, yeni hep kraldır" sloganı sürekli beyninizde döner. Gerçek yüzünü gördüğünüz an işin rengi bukalemun derisi gibi değişiyor. Alışveriş sitelerinde görüp bayıldığınız o elbiseyi giydiğiniz ve size yakışmadığını anladığınız zaman aynadaki aksınız size nanik yapıyor ya, üzülüyorsunuz, öyle bir hissiyat. Elbiseyi iade edip paranızı alabiliyorsunuz, kral sandığınız soytarılara verdiğiniz zamanı ve enerjiyi alabiliyor musunuz? Hayır. İşte bu kural hiç değişmiyor. Birine bu zamanı bir daha verecek olursanız –ki vereceksiniz biliyorum- boş vakitlerinizde esneyin, çene kaslarınızı güçlendirin, diyafram nefesinize çalışın başına daha iyi kakmak için size yamuk yaptığı zaman. Herhalde yastığınıza sarılıp ağlamayacaksınız değil mi? Siz Prenses Diana değilsiniz, olmayın da zaten. Kafasına kakmasanıza bile doğru nefes alıp vermeyi öğrenmiş olacaksınız, işe bu noktadan bakalım. Kendiniz için yararlı bir şey yapmış olacaksınız.

Yalnız güvenim nasıl tükenmiş, kendimi gazı bitmiş çakmak gibi hissettim.

Yok öyle bir şey. Zümrüd-ü Anka yorulur da yeniden doğmaktan ben yorulmam.

"eter turizm"

FATİMA YILDIZ ERKAN
fatimayildizerkan@gmail.com

Trafik gerçekten insanın içindeki demokratı öldüren bir şey. Mesela sabah uyanmışsın, otogardan halanı almaya giderken trafikte birden içindeki Hitler uyanıyor. Halan otogarda beklerken sen tüm şehri gaz odasına doldurup boğduğunu hayal ederek keyifleniyorsun. Gücün yetse yapacaksın. Halbuki iki saat sonra beklemekten sıkılan halanın yanına yetiştiğinde "Evladım sen Ziklon B gazı kokuyorsun" dese verecek cevabın yok.

Hala sen Ziklon B gazını nereden biliyorsun desen "Konuyu değiştirme sana bir şey sordum" der.
Belli ki hala da otobüs yolculuğunda muavine, otobüs firmasına sinirlenip benzer hayaller kurmuş.
Hala da boş değil.
Metro Turizm de halayı delirtmiş.

22.10
2021

BENİM GÜNLÜK

GEVREKLİK ÖĞRENİYORUM

Betül Yılmaz

EN GÜZEL ZAMANI ABİ!

HASTASIYIM, YAMAN SICAKLAR DA BİTTİ!

KALABALIKLAR GİTTİ BİZ BİZE KALDIK!

SESSİZ SAKİN, AMA SON DİSKOLAR DEVAM EHEH!.

YAZIN DİBİNİ SIYIRDIĞIM GÜNLER, TABİ HEPSİ KORKUDAN, KIŞ GELECEK ISINMA GÜNEŞTEN DEĞİL DEVLETTEN OLACAK. ÖĞRENİLMİŞ KAPANMA OLASI GERGİNLİK SEBEBİ. BEN SOSYAL BİR HAYVANIM VE SEN BUNLARI OKURKEN BENİM DE GÖTÜM DONUYO OLACAK MERAK ETME :)

ŞAHANE GÜN BATIMI BU SENE İLK YILIM BENİM!

BENİM OTUZ!

NICE!

CUMARTESİ TAYLANTLI DJ GELİYO, GİDER MİYİZ?

BEN GELİRİM!

BENİM İŞ VAR AMA DU BAKALIM!

AŞIRI SERSERİ Bİ ÇETE OLDUK, GELİRİM KESİN!

bit.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Yaşam Koçu Afet

Feyhan Güver

